

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Viivi Hinssa

”Väkivaltainen nainen voi olla pahempi kuin väkivaltainen mies”

Naismurhaajia käsittelevät diskurssit Suomi24-keskustelupalstalla

Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö
Viestinnän monialainen maisteriohjelma
Digitaalisen median pro gradu -tutkielma

Vaasa 2023

VAASAN YLIOPISTO**Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Viivi Hinssa		
Tutkielman nimi:	”Väkivaltainen nainen voi olla pahempi kuin väkivaltainen mies” : Naismurhaajia käsittelevät diskurssit Suomi24-keskustelupalstalla		
Tutkinto:	Filosofian maisteri		
Oppiaine:	Viestinnän monialainen maisteriohjelma Digitaalinen media		
Työn ohjaaja:	Tanja Sihvonen		
Valmistumisvuosi:	2023	Sivumäärä:	77

TIIVISTELMÄ:

Naisten väkivaltaisuus ja henkirikollisuus on harvinainen keskustelunaihe, koska historiallisesti aggressiivista käytöstä on pidetty enemmän miesten ominaisuutena. Yhteiskunnassa muodostuneet sukupuolirakenteet ja -roolit luovat oletuksia siitä, miten naisten ja miesten tulisi käyttäytyä. Perinteisesti naisiin sekä miehiin liittyviä rooleja ja oletuksia on ylläpidetty erilaisilla yhteiskunnallisilla normeilla. Tasa-arvon edistyessä nämä käsitykset ovat alkaneet hiljalleen muuttua, mutta osa oletuksista on vakiintunut sukupuolirooleiksi. Väkivallan tekijän sukupuolesta riippumatta henkirikokset aiheuttavat ihmisissä mielenkiintoa.

Tässä tutkimuksessa keskitytään siihen, miten naismurhaajista puhutaan suomalaisella Suomi24-keskustelupalstalla. Keskusteluista etsitään diskursseja, jotka liittyvät naismurhaajiin. Analyysissa havainnoidaan sitä, miten murhaajien naissukupuoli näkyy heitä koskevissa diskursseissa. Tutkimusaineistona käytetään Suomi24-keskustelupalstaa, josta analysoidaan kuutta keskusteluketjua. Tutkimuksen analyysimenetelmänä käytetään kriittistä diskurssianalyysia, jonka avulla analysoidaan, miten diskurssit esittävät, oikeuttavat tai luovat yhteiskunnassa sosiaalista eriarvoisuutta. Tutkimusaihetta lähestytään tietokonevälitteisen diskurssianalyysin näkökulmasta. Lisäksi tutkimuksessa huomioidaan feministisen ja yhteiskunnallisen väkivallan tutkimuksen kontekstit.

Tutkimuksessa analysoidaan verkossa luotuja diskursseja, jotka esittävät yhteiskuntaa tietystä näkökulmasta. Analyysissa hyödynnetään Faircloughin määrittelemää mallia, joka koostuu tekstistä, diskurssikäytännöstä ja sosiokulttuurisesta käytännöstä. Aineistosta löydettiin viisi diskurssia, jotka käsittelevät naismurhaajia eri näkökulmista. Diskurssit nimettiin seuraavasti hyödyntäen keskustelupalstan kommentteja: ”Yhteiskunnan jätteet”, ”Yhdenvertaisuus lakien edessä”, ”Kaikkeen ne naiset suostuu”, ”Ei se ole mikään lepokoti” ja ”Hirmuliskoäidit”.

Naismurhaajien sukupuoli näyttäytyy diskursseissa oletuksina siitä, millaisia naisten täytyisi olla. Keskustelijat näkevät, että äitiys ja hoivaajan rooli on merkittävä asia naiseudessa. Keskustelupalstalla osallistujat pitävät naisten henkirikollisuutta poikkeuksellisena, koska se ei sovi naisten oletetulle käyttäytymiselle ja roolille. Osa keskustelijoista on sitä mieltä, että naiset eivät kykene tekemään murhia, koska ovat miehiä heikompia. Osallistujat ihmettelevät myös sitä, miksi naisten ja miesten henkirikollisuuteen suhtaudutaan eri vakavuudella. Kaikki keskusteluun osallistujat eivät kuitenkaan tuo vastauksissaan esille sukupuolta, vaan tuomitsevat teot sellaisinaan. Sukupuolen lisäksi muut yksilön ominaisuudet ja piirteet vaikuttavat siihen, kuinka naismurhaajista puhutaan.

AVAINSANAT: diskurssi, henkirikokset, keskustelupalstat, naiset, naismurhaaja, sukupuoliroolit

Sisällys

1	Johdanto	4
1.1	Tavoite	6
1.2	Aineisto	8
1.3	Menetelmä	11
2	Naisten väkivaltaisuus feministisen tutkimuksen kontekstissa	14
2.1	Feministisen tutkimuksen näkemys sukupuolista ja naiseudesta	14
2.2	Naisuus sukupuolirakenteissa ja -rooleissa	16
2.3	Eri sukupuolten väkivaltarikokset Suomessa ja Euroopassa	20
2.4	Naisten väkivaltaisuus ja henkirikollisuus	22
3	Keskustelupalstat diskursiivisina alustoina	26
3.1	Verkkokeskustelu digitaalisessa ympäristössä	26
3.2	Keskustelupalstat Suomessa	28
3.3	Digitaaliset diskurssit sosiaalisena toimintana	31
4	Naismurhaajia käsittelevät diskurssit	36
4.1	”Yhteiskunnan jätteet”	37
4.2	”Yhdenvertaisuus lakien edessä”	42
4.3	”Kaikkeen ne naiset suostuu”	47
4.4	”Ei se ole mikään lepokoti”	53
4.5	”Hirmuliskoäidit”	58
4.6	Analyysin yhteenveto	63
5	Päätäntö	67
	Lähteet	70

1 Johdanto

Kaikilla sukupuolilla on kokemuksia väkivallasta, mutta sen ilmenemismuodot voivat olla erilaisia yksilöiden välillä (Keski-Petäjä & Attila, 2023, s. 7–8). Riippumatta sukupuolesta, kuka tahansa voi ajautua väkivallan tekijäksi tai joutua sen kohteeksi (Lidman, 2015, s. 22). Keski-Petäjän ja Attilan (2023, s. 12) mukaan sukupuolistunut väkivalta merkitsee sitä, että väkivallan tekojen esiintyvyydessä, luonteessa, motiiveissa, uhreissa ja tekijöissä on eroja riippuen sukupuolesta. Näihin tekoihin kuuluu muun muassa seksuaalinen väkivalta, sukupuolivähemmistöjen kohtaama väkivalta ja kunniaan kytkeytyvä väkivalta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (2022) mukaan ilmaus "sukupuolistunut" viittaa siihen, että väkivaltaa ja ilmiötä tarkastellaan prosessina. Kun väkivallasta taas puhutaan sukupuolittuneena, tarkoitetaan lopputulosta, johon on päädytty. Sukupuolistunut väkivalta onkin monimuotoinen ilmiö, jolla on vaikutuksia jokaisen uhrin elämään (OECD, 2021, s. 9). On tärkeää huomioida, että väkivallasta tulee sukupuolistunutta vasta silloin, kun sukupuoli vaikuttaa itse väkivallantekoon, sitä seuraavaan oikeudenkäyntiin tai esimerkiksi teon ilmoittamatta jättämiseen (Lidman, 2015, s. 64).

Vuoden 2020 kansallisen rikosuhritutkimuksen mukaan naiset olivat kohdanneet väkivaltaa yleisemmin kuin miehet, mutta miehet olivat taas kokeneet naisia enemmän väkivallalla uhkaamista (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2023). Naisten kohtaama väkivalta onkin tullut paremmin tunnistetuksi ilmiöksi, kun heidän yhteiskunnallinen asemansa on kohentunut (Lidman, 2015 s. 44). Lidman tarkentaa, että Euroopassa vielä 1800-luvulla naisilla oli vähemmän mahdollisuuksia tuoda esille kohtaamiaan epäkohtia, koska naisten poliittinen vaikutusvalta oli rajattua. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2023) tähdentää, että rikosuhritutkimuksesta saa tietoa ainoastaan binaarisen sukupuolen mukaan. Sivulla tuodaan kuitenkin ilmi, että sukupuolivähemmistöön kuulumisen lisää väkivallan uhriksi joutumisen riskiä.

Lidman (2015, s. 64) korostaa, että sukupuolittuneesta väkivallasta puhuttaessa tulee ottaa myös huomioon se, että nainen voi uhrin aseman lisäksi olla myös tekijän roolissa.

Koska on ollut helppoa ajatella, että naiset ovat väkivaltatilanteissa yleensä uhreja, on heidän roolistaan väkivallan tekijöinä ollut normaalia vaieta. Aihetta on saatettu peitellä, koska on voinut olla vaikeaa ymmärtää, että nainenkin kykenee väkivaltaisiin tekoihin (Lidman, 2015, s. 61–63).

Vaikka miesten väkivaltaisuus on edelleen paljon esillä, niin naisten kuin tyttöjen väkivaltaisuudesta on alettu keskustella yhteiskunnassa enemmän (Lindroos, 2010, s. 181). Rikollisuuskatsauksen (Suonpää, 2021, s. 14–15) mukaan Suomen henkirikollisuuden määrä vaihtelee, mutta vuodesta 1998 rikokset ovat olleet laskussa. Vuonna 2020 tapahtui 95 väkivaltarikosta, jotka johtivat uhrin kuolemaan (Suonpää, 2021, s. 9). Suonpää (2021, s. 9–11) toteaa, että kuolemansyytilaston ja poliisitilaston määrät henkirikoksissa eivät aina täsmää, jolloin tosiasiallisesti täysin tarkkaa määrää voi olla vaikeaa selvittää. Hänen mukaansa tämä voi johtua siitä, että kaikista tapauksista ei välttämättä ilmoiteta eteenpäin, väkivallan osuutta kuolemaan ei voida todistaa tai väkivallan osuutta kuolemaan ei osata epäillä. Hän lisää (2021, s. 11), että henkirikosten tilastoinnissa voidaan tehdä myös kirjausvirheitä, joka vaikuttaa tilastoihin.

Väkivallan tekijän sukupuolesta riippumatta rikollisuus, väkivalta ja henkirikokset ovat aina aiheuttaneet ihmisissä mielenkiintoa. Tästä syystä nämä teemat näkyvät niin mediassa kuin tutkimuskentässäkin. Vaikka naisten väkivaltaisuudesta ei usein puhuta yhtä paljon kuin miesten, silti naisten rikollisuus kiinnostaa ihmisiä. Ylen vuonna 2022 julkaisemassa *Linna*-sarjassa tutustutaan Hämeenlinnan naisvankilan vankeihin ja heidän taustoihinsa (Ketopaikka, 2022). Aaltosen ja Ketopaikan (2022) tekemässä haastattelussa vankilajohtaja Kaisa Tammi kertoo, että vangeista puhuttaessa usein ajatellaan miespuolista vankia: naisten ei ajatella kuuluvan vankilaan. Tammi lisää haastattelussa, että vaikka tavoitteena on tasa-arvoinen yhteiskunta, sukupuolia kohdellaan käytännössä silti eri tavoilla. Hän täydentää, että käytännössä tämä näkyy siinä, että nais- ja miesvankeja kohdellaan. Tammi tuo ilmi Kerttulan (2022) tekemässä haastattelussa, että naisvankien häpeä omasta teostaan on suurempi kuin miesten.

Tammi näkee tähän syyksi sen, että naisvanki on rikkonut perinteisiä oletuksia syyllistymällä rikoksiin.

1.1 Tavoite

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten naismurhaajista puhutaan suomalaisella keskustelupalstalla. Tutkimuksen tavoitetta ohjaavat tutkimuskysymykset:

1. Millaisia diskursseja naismurhaajista ilmenee Suomi24-keskustelupalstalla?
2. Miten murhaajan naissukupuoli näkyy heihin liittyvissä diskursseissa?

Naismurhaajilla tarkoitan tässä yhteydessä naisia, jotka ovat tehneet murhan ja tulleet tuomituiksi teosta. Osa keskustelussa mainituista tuomituista naismurhaajista ovat suomalaisia, mutta kaikkien naisten identiteettiä ei voida puheesta tunnistaa. Tutkimuksessa huomioin myös keskustelun, jossa puhutaan naismurhaajista yleisesti aiheena. Valitsin tutkimuksen kohteeksi juuri naiset, sillä heidän roolistaan väkivallan tekijänä ei vielä ole runsaasti tutkimustietoa. Salovaaran (2019, s. 46) mukaan rikollisuutta koskevien tutkimusten kohteena ovat yleisemmin miehet tai tutkimusaiheet ovat sukupuolineutraaleja. Hän toteaa, että naisrikollisuuden vähäisyyttä tutkimuskohteena perustellaan sillä, että naiset tekevät vähemmän rikoksia.

Pohdin tutkimuksessani sitä, miten sukupuoli sekä historialliset sukupuolirakenteet ja -roolit vaikuttavat siihen, miten henkirikollisuudesta puhutaan. Valitsin tutkimusaineistopohjakseni Suomi24-keskustelupalstan, joka nimittää itseään Suomen suurimmaksi verkkoyhteisöksi (Suomi24a). Suomi24-keskustelupalsta antaa aiheen tarkastelulle hyvän pohjan, koska kyseessä on julkinen alusta. Suomi24-sivusto koostuu erilaisista palveluista, joihin kuuluvat esimerkiksi Treffit, Chat ja Keskustelut. Keskustelut-keskustelupalsta on julkinen, kaikille avoin ja maksuton alusta (Suomi24b). Keskustelupalsta on tyyppillisesti verkkosivulla tarjottava palvelu, jolla voidaan käydä keskustelua yhdestä tai useammasta aiheesta (Salmi, 2014, s. 192).

Tutkin Suomi24-keskustelupalstan keskusteluissa ilmeneviä diskursseja, jotka liittyvät juuri naismurhaajiin. Diskurssilla tarkoitetaan kielenkäyttöä osana sosiaalista toimintaa, ja se voi olla muodoltaan niin kielellistä kuin semioottistakin (Pietikäinen & Mäntynen, 2009, s. 27). Pietikäisen ja Mäntynsen mukaan tähän toimintaan kuuluvat puhuttu, kirjoitettu ja viitottu kielenkäyttö. Heidän määritelmänsä mukaan, kun diskurssista käytetään yksikkömuotoa, puhutaan silloin yleisemmän tason sosiaalisesta toiminnasta. Pietikäinen ja Mäntynen tuovat ilmi, että diskursseista käytetään monikkomuotoa, silloin ne ovat yleisen ja laajemman diskurssin alla olevia tarkempia merkityksiä sekä ilmaisuja. Diskursseja voidaan tarkentaa muun muassa etuliitteillä (Pietikäinen & Mäntynen, 2009, s. 27). Tässä tutkimuksessa yleisempänä määriteltynä diskurssina on naismurhaajat ja tarkennetut diskurssit nimetään analyysissa.

1990-luvulta lähtien naisia käsittelevien rikosaiheisten tutkimuksien määrä on hiljalleen kasvanut ja 2000-luvulla määrissä on tapahtunut merkittävämpi muutos (Salovaara, 2019, s. 46). Muun muassa kriminologiassa on tutkittu sitä, miten naisten tekemät henkirikokset eroavat miesten tekemistä vastaavista rikoksista (Bourget & Gagné, 2012, s. 598). Väkivallalla tarkoitetaan yksilön ruumiillista vahingoittamista tai yksilön pakottamista johonkin tekoon vastoin hänen tahtoaan (Lagerspetz, 1998, s. 26). Lindroosin (2010, s. 181) mukaan keskusteluissa naisten väkivaltaisuutta verrataan usein miesten väkivaltaisuuteen. Tutkijat (ks. esim. Lagerspetz, 1998) ovat kertoneet, että historiassa naisten väkivaltaisuutta on pyritty selittämään luontaisten ominaisuuksien avulla ja verrattu näitä miesten omiin. Luontaiset ominaisuudet ovat näissä tapauksissa perustuneet näkemyksiin, jotka ovat syntyneet sukupuolirakenteiden myötä.

Aiemmassa tutkimuksessa, joka on liittynyt keskusteluun naisten väkivaltaisuudesta ja henkirikollisuudesta, on keskitytty usein journalistisiin tai viihdekulttuurin lähteisiin. Tutkimuksissa, joissa naiset ja väkivalta yhdistyvät, naiset esitetään tavallisesti uhreina. Niin sukupuolistunutta väkivaltaisuutta kuin henkirikoksiakin on tärkeää käsitellä monipuolisesti eri alustoilta, koska nämä ovat usein vaiettuja aiheita. Tutkimalla, miten naismurhaajista puhutaan, saadaan syvempi ymmärrys siitä, miten keskusteluun

osallistuvat ihmiset ajattelevat aiheesta. Tavat, joilla sukupuolistuneesta väkivallasta keskustellaan heijastavat yhteiskunnallisia normeja. Tutkimalla näitä keskusteluja voimme tunnistaa, millaisia yhteiskunnallisia oletuksia naisista käytetään keskusteltaessa. Lisäksi keskustelupalstan keskustelijoiden asenteiden tutkiminen voi auttaa ymmärtämään, millaisia yleisiä ajatuksia naismurhaajista on olemassa.

Muun muassa Nikunen (2001) on tutkinut sitä, miten naiseus ja naisen rooli näkyy rikosuutisissa. On tärkeää, että puhetta naisten roolista väkivaltarikoksissa tutkitaan myös eri aineistojen pohjalta, jotta aiheesta saadaan mahdollisimman monipuolinen kuva. Bakken ja muut (2009, s. 1) ovat tutkineet, miten henkirikoksen tehneistä naisista puhutaan sanomalehdissä ja oikeudessa. Naisiin, jotka tappavat ja näin rikkoivat perinteisiä yhteiskunnallisia sukupuoleen liittyviä odotuksia, suhtaudutaan usein hyvin negatiivisesti (Bakken ja muut 2009, s. 10). Negatiivinen suhtautuminen johtuu Bakkenin ja muiden mukaan siitä, että naisten oletetaan pitävän toisista huolta eikä vahingoittaa näitä. Tappaminen on heidän mukaansa täysin vastakkaista toimintaa verrattuna siihen, mitä naisilta odotetaan.

Tutkimukset eivät keskity ainoastaan journalismiin, sillä naisten väkivaltaisuuden liittyvää keskustelua on analysoitu myös eri kanavista. Mäntymäen teoksessa (2015) eri aiheiden asiantuntijat pohtivat sukupuolten kulttuurista määrittelyä ja naiseutta väkivallan näkökulmasta. Mäntymäki (2015, s. 1) selventää, että teoksen avulla haluttiin purkaa naisiin ja heidän väkivaltaisuuteensa liittyviä uskomuksia, joita esiintyy eri alustoilla. Muun muassa Eronen (2015) tutkii sitä, miten väkivaltaisista naisista puhutaan verkkokeskusteluissa. Hän keskittyy tutkimuksissaan julkisuudessa oleviin naisiin sekä siihen, millaisia leikkimielisiä ja pilkkaavia uudelleenesityksiä heistä käytetään.

1.2 Aineisto

Valitsin tutkimuksen aineistoksi Suomi24-sivuston palveluista keskustelupalstan. Suomi24-keskustelupalstan keskustelut ovat saatavilla Korp-palvelussa, joka on

Kielipankin ylläpitämä verkkopohjainen sivusto (Kielipankki, n.d). Vaikka aineisto on saatavilla kyseisessä palvelussa, päätin kerätä aineiston Suomi24-keskustelupalstalta manuaalisesti. Päädyin tähän valintaan, koska keskusteluiden viestit täytyi käydä tarkasti läpi, jotta niistä sai selville, mikä keskustelunaiheena on ja liittyvätkö ne naismurhaajiin. Valitsin analysoitavaksi keskustelut, joissa puhutaan naismurhaajista yleisesti, nimettömänä tai tietyistä nimetyistä naisesta, joka on syyllistynyt murhaan.

Suomi24:n ohjeissa kerrotaan, että keskusteluun voi osallistua omalla nimellä, nimimerkillä ja anonyymisti (Suomi24b). Koska Suomi24-keskustelupalsta on avoin ja ilmainen keskustelupalsta, on keskusteluun naismurhaajista voinut osallistua monipuolisesti ihmisiä. Keskustelua ei rajoita nimien paljastuminen, vaan omia mielipiteitä voi kertoa anonyymisti. Näin keskustelu on vapaata, mikä mahdollistaa monipuolisen sisällön saamisen tutkimusta varten. Harjun (2018, s. 52) mukaan Suomi24-keskustelupalstan pohjana ei ole oman identiteetin rakentaminen tai vuorovaikutus omien verkostojen kanssa, kuten monissa sosiaalisen median palveluissa yleensä on. Koska sivustolla keskustellaan muidenkin, kun oman verkoston kanssa, on mahdollisuus päästä jakamaan mielipiteitä useiden erilaisten ihmisten kanssa. Täten tutkimukseen saadaan mahdollisimman erilaisia mielipiteitä edustavia kommentteja mukaan.

Etsin tutkimuksen aineiston Suomi24-keskusteluista hakusanalla ”naismurhaaja”, jolloin keskustelunaloituksia löytyy yhteensä 77. Käytin keskustelujen etsimisessä sivuston omaa hakukonetta. Rajasin keskustelunaloituksia manuaalisesti niin, että aineistosta jää pois keskustelunaloitukset, jotka eivät liity naismurhaajiin. Poisrajatut aiheet liittyvät teemaltaan johonkin muuhun keskusteluun, kuten esimerkiksi miesmurhaajiin, yleisesti naiseuteen tai politiikkaan. Mikäli keskustelunaloituksesta ei voi päätellä nimen perusteella, että viestissä puhutaan naismurhaajista, jätin aloituksen aineiston ulkopuolelle. Osassa keskusteluista keskustelunaloitus ei liittynyt naismurhaajiin, mutta osallistujien yksittäisissä kommentteissa viitattiin naisten tekemiin henkirikoksiin. Jätin nämä keskustelut tutkimuksen aineiston ulkopuolelle, koska

keskustelussa kokonaisuutena ei keskitytä naismurhaajiin. Keskustelunaloitus ohjaa kommentteja koskemaan tiettyä aihetta, ja silloin myös oletetaan muiden jatkavan kyseisestä aiheesta keskustelua (Giles, 2016, s. 486). Mikäli aloitus on jostain muusta näkökulmasta, voi se vaikuttaa muuhun keskusteluun ohjailevasti.

Tutkimukseen otettiin mukaan vain ne nimetyt naismurhaajat, jotka oli tuomittu murhasta ja joiden tapaukset oli käsitelty tutkimuksen aikana. Tämä rajaus tehtiin eettisistä syistä, sillä on tärkeää, ettei syyttömistä tai selvittämättömistä tapauksista tutkimuksen avulla välitetä väärää informaatiota. Aineistossa nimettyjen naismurhaajien tuomiot on tarkastettu ja on varmistettu, että he ovat syyllistyneet murhaan. Eettisyyden lisäksi avoimien tapausten poisjättäminen selittyy myös sillä, että ne voisivat vaikuttaa tutkimuksen näkökulmaan. Täten tutkimuksessa päätettiin jättää Anneli Aueriin liittyvät keskustelut aineiston ulkopuolelle. Aueria syytettiin puolisonsa Jukka Lahden murhaamisesta ja hänet tuomittiinkin tästä vankeuteen, mutta hänet on myöhemmin todettu syyttömäksi (Tuomioistuinlaitos, 2015). Aueriin ja hänen tuomioonsa liittyvä keskustelu sisältää paljon mielipiteitä syyllisyydestä ja syyttömyydestä, jotka voisivat vaikuttaa merkittävästi tutkimuksen tutkimustuloksiin ja loppupäätelmiin.

Aineisto kerättiin 1.12.2022 Suomi24-keskustelupalstalta. Taulukkoon 1. on listattu aineiston keskustelunaloitukset, kommenttien määrä, julkaisuaika sekä linkki alkuperäiseen keskusteluun. Kaikkiaan vain naismurhaajiin liittyviä keskustelunaloituksia kertyi valitulla hakusanalla yhteensä 18 kappaletta. Tutkittavaksi aineistoksi valittiin 2006–2022 julkaistut keskustelunaloitukset, koska ensimmäinen naismurhaaja-hakusanalla liittyvä keskustelunaloitus on julkaistu 2006 ja aineistoa kerättiin vuoden 2022 joulukuun alkuun saakka. Otin analyysiin mukaan keskustelut, joihin on osallistuttu vähintään 20 viestillä. Kun keskusteluun on osallistuttu 20 viestillä, on siinä käyty tarpeeksi keskustelua, jota voi analysoida. Valitulla rajauksella tutkimuksessa analysoitiin yhteensä kuutta keskustelunaloitusta ja niissä käytyä keskustelua.

Taulukko 1. Aineiston keskustelunaloitukset ja kommenttien määrä.

Keskustelun aloituksen nimi	Kommenttien määrä	Julkaisuaika	Linkki keskusteluun
Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja	333	10.2.2022	https://keskustelu.suomi24.fi/t/17309883/lilja-31-on-yksi-suomen-vaarallisimmista-naisista-istuu-elinkautista-ja-tekee-lukio-opintoja
NAISENA HÄPEÄN HEITÄ SUURESTI!	26	27.2.2015	https://keskustelu.suomi24.fi/t/13460132/naisena-hapean-heita-suuresti!
Paloittelijamurhaaja	46	3.8.2011	https://keskustelu.suomi24.fi/t/10031274/paloittelijamurhaaja
Murhaajille tämä kohtalo	27	23.4.2011	https://keskustelu.suomi24.fi/t/9824677/murhaajille-tama-kohtalo
Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään	22	8.7.2007	https://keskustelu.suomi24.fi/t/4695283/lapsenmurhaaja-aitia-ymmarretaan
Poliisit taas vainoharhoissaan !	23	8.2.2007	https://keskustelu.suomi24.fi/t/5363138/poliisit-taas-vainoharhoissaan-!

1.3 Menetelmä

Tutkimuksen aihetta ja aineistoa lähestyn laadullisen tutkimuksen näkökulmasta. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on ymmärtää ja selittää ihmisen toimintaa sekä niiden merkityksiä (Pietikäinen & Mäntynen, 2009, s. 12–13). Diskurssitutkimuksen tarkoituksena on ymmärtää niin ilmiöitä kuin myös niiden luonnetta (Pietikäinen & Mäntynen, 2019, s. 210). Tämän tutkimussuunnan tehtävänä on selvittää, millaisia merkityksiä kielellinen ja sosiaalinen toiminta luo (Pietikäinen & Mäntynen, 2009, s. 140–141). Tutkimuksen analyysissa menetelmänä käytettiin kriittistä diskurssianalyysia, jota lähestytään tietokonevälitteisen diskurssianalyysin avulla. Tietokonevälitteisen diskurssianalyysin avulla voidaan havainnoida keskustelijoiden verkkokäyttäytymistä (Herring, 2004, s. 1–2). Tässä tutkimuksessa keskitytään verkossa luotuihin diskursseihin, jotka esittävät yhteiskuntaa tietystä näkökulmasta. Analyysissa havaitut diskurssit kertovat naismurhaajien lisäksi siitä, miten yhteiskunta on vaikuttanut keskustelunaiheeseen.

Kriittinen diskurssianalyysi menetelmänä sisältää useita erilaisia suuntauksia, jotka eroavat toisistaan (Wodak & Meyer, 2009, luku 1). Lähtökohta ja ajatusmaailma menetelmässä on Jorgensenin ja Philipsin (2002, s. 61–64) mukaan kuitenkin samanlainen suuntauksesta riippumatta: tarkoituksena on tarkastella yhteiskunnallisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ilmiöitä. Kriittisessä diskurssianalyysissä samaan aikaan keskitytään tutkittavaan rajattuun kontekstiin, mutta samalla analysoidaan sitä huomioiden laajempi yhteiskunnallinen tausta (Pietikäinen & Mäntynen 2009, s. 23–29). Wodak ja Meyer (2009, s. 10) lisäävät, että analyysin avulla selvitetään yhteiskunnan rakenteessa ilmeneviä ongelmia, jotka ilmenevät juuri kielessä. He (2009, s. 2, 10) tarkentavat, että kriittisessä diskurssianalyysissä keskitytään pohtimaan sitä, miten diskurssit esittävät, oikeuttavat tai luovat yhteiskunnassa sosiaalista eriarvoisuutta.

Tässä tutkimuksessa kriittisessä diskurssianalyysissä keskitytään Faircloughin näkemyksiin. Kriittisyys diskurssianalyysissä merkitsee juuri sitä, että analysoidaan kriittisesti yhteiskunnan valta-asetelmiä. Analyysin kriittinen lähestyminen tarkoittaa Bourdieun (1977, s. 1–3) mukaan sitä, että sosiaalisia käytäntöjä ja kielenkäyttöä analysoidaan normaalia analyysia syvemmin. Näin Bourdieun mukaan voidaan havainnoida asioita, joita ei ilman kriittistä tarkastelua löydetäisi. Kriittisyys antaa mahdollisuuden havainnoida, miten yhteiskunta on vaikuttanut syntyneisiin diskursseihin (Fairclough 1992, s. 12). Tämän avulla analyysissä voidaan tutkia sitä, mikä yhteiskunnassa on väärin (Fairclough, 2010, s. 7).

Analyysin tuloksena ymmärretään syvemmin sitä, minkälaisia asenteita ja mielikuvia aiheista keskusteluun liittyy (Pietikäinen & Mäntynen, 2019, s. 248–249). Tutkimuksen analyysissä hyödynnän Faircloughin määrittelemää mallia, joka koostuu tekstistä, diskurssikäytännöstä ja sosiokulttuurisesta käytännöstä. Malli avataan tarkemmin luvussa 3.3. Pietikäinen ja Mäntynen (2019, s. 253) avaavat, että diskursseja analysoitaessa tehdään valintoja siitä, mitkä ominaisuudet ovat oman tutkimusaiheen diskurssien muodostumisessa tärkeimpiä. Tässä tutkimuksessa jaottelen todetut

diskurssit omiksi alaluvuiksi, joiden alle kerään havaintoja ja ominaisuuksia keskustelussa löydetyistä diskursseista. Nostan analyysiin esimerkkikommentteja aineistostani, jotka kuvastavat havainnoimiani diskursseja. Huomioin myös, miten nostetut esimerkit ovat yhteydessä muuhun keskusteluun. Keskityn niin analyysissa kuin taustaluvuissa pohtimaan naisten väkivaltaisuuksien ja juuri henkirikollisuudesta puhumiseen verkkokeskusteluissa.

Seuraavassa luvussa esittelen teoriaa sukupuolista, naiseudesta ja sukupuolirooleista. Näiden aiheiden esittelyn jälkeen luvussa kerron, miten väkivaltarikollisuutta esiintyy Suomessa sekä Euroopassa ja millaisiin henkirikoksiin sukupuolien edustajat syyllistyvät. Täsmennän myös, millaisia oletuksia naisten väkivaltaisuuksien ja henkirikollisuuteen liittyy. Kolmannessa luvussa avaan tutkimuksen viestinnällistä kontekstia, johon kuuluu verkkokeskustelut, keskustelupalstat, digitaaliset diskurssit ja tietokonevälitteinen diskurssianalyysi. Lisäksi luvussa kerron tutkimuksen menetelmästä eli kriittisestä diskurssianalyysistä ja avaan hyödyntämäni Faircloughin mallin. Analyysiluvun alussa täsmennän, kuinka analyysi toteutetaan. Itse analyysissa nimeän Suomi24-keskustelupalstalta havaitut diskurssit. Tämän jälkeen kokoan analyysin tulokset yhteen ja esittelen johtopäätökset tutkimuksesta.

2 Naisten väkivaltaisuus feministisen tutkimuksen kontekstissa

Luvussa käsitellään sukupuolia ja erityisesti naisten väkivaltaisuutta sekä rikollisuutta. Jotta voidaan pohtia, miten naissukupuoli näkyy palstan keskustelussa, on tärkeää avata, miten sukupuoli ja sukupuolisuus määritellään. Tämän lisäksi vallitsevat sukupuolirakenteet vaikuttavat siihen, miten myös tämän tutkimuksen aineistossa diskurssit muodostuvat ja miten naissukupuoli näyttäytyy keskustelussa. Feministinen tutkimus tukee naiseuden kuvaamisen analysointia ja antaa teoreettisen pohjan tutkimuksen toteuttamiselle. Luvussa avataan lisäksi rikoslakia sekä henkirikosten määriä niin Suomessa kuin Euroopassakin.

2.1 Feministisen tutkimuksen näkemys sukupuolista ja naiseudesta

Luhtakallion (2016, s. 92) mukaan sukupuolet ovat kokonaisuus merkityksiä, joita ihmiset ovat muodostaneet. Hän lisää, että tästä syystä sukupuolen määritelmä muuttuu koko ajan. Eri tieteenalat määrittelevät sukupuolen omilla tavoillaan muun muassa biologisesta, anatomisesta, sosiaalisesta, yhteiskunnallisesta, symbolisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta (Juvonen ja muut, 2010, s. 12). Feministisessä keskustelussa 1960–70 -luvulla pyrittiin erottamaan käsitteet biologinen sukupuoli ja sosiaalinen sukupuoli toisistaan (Rossi, 2010, s. 22). Rossi avaa, että biologisella sukupuolella tarkoitetaan erityisesti suvun jatkamiseen liittyviä ja muita biologisia ominaisuuksia. Sosiaalinen sukupuoli viittaa taas siihen, miten sukupuoli koetaan ja miten se on kehittynyt yksilöissä niin sosiaalisesti kuin kulttuurisestikin.

Tässä tutkimuksessa käsitellään naiseutta sekä mieheyttä binaarisen sukupuolijakauman mukaisesti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2022) määrittelee tasa-arvosanastossaan binaarisen sukupuolijakauman ajattelutavaksi, jossa nähdään olevan vain kaksi sukupuolta: naiset ja miehet. Sukupuoli on moninainen, mutta tässä tutkimuksessa päädyin tähän valintaan, koska analysoimassani aineistossa käsitellään ainoastaan

binaarisia sukupuoliä. Tutkimuksen aineistossa äitiys liitetään naissukupuoleen, joten tästä syystä analysoin myös äitiyteen liittyviä diskursseja.

Feministinen tutkimus on lähestymistapa tutkimukseen, joka pyrkii ymmärtämään sukupuolten välisiä epätasa-arvoja yhteiskunnassa ja tavoittelee myös näiden välistä tasa-arvoa (Matero, 1996, s. 253). Lempiäisen (2001, s. 22) mukaan tutkimus korostaa yksilöitä ja heidän identiteettiään, keskittyen erityisesti naiseuteen ja naisten tasa-arvoon. Kuitenkin tutkimuksessa keskitytään yleisesti myös sukupuolten eroihin ja yhtäläisyyksiin (Puustinen ja muut, 2006, s. 16). Puustinen ja muut lisäävät, että sukupuolten erojen ja yhtäläisyyksien lisäksi tutkimuksen avulla voidaan käsitellä sukupuolen sekä seksuaalisuuden yhteyttä yhteiskuntaan. Liljeström (2004, s. 11) avaa, että feministisen tutkimuksen avulla voidaan pohtia hallitsevia normeja, ihanteita ja olettamuksia.

Lempiäinen (2001, s. 36) näkee naisellisuuden käsitteen olevan laajempi kuin itse naiseuden. Hän toteaa, että naisellisuus on enemmän kulttuurillinen alue, johon on julkisessa keskustelussa totuttu liittämään naiseuteen liittyviä asioita. Nämä asiat liittyvät Lempiäisen mukaan mielihyvään ja nautintoon, joiden lisäksi kaupallisessa näkökulmassa naisellisuuteen liitetään herkästi seksikkyyttä. Naiset eivät ole ryhmänä eikä yksilöinä identtisiä, mutta heidän samoja kokemuksia elämästä voidaan tunnistaa ja yhdistää (Lidman, 2015, s. 32). Naiseus itsessään jää herkästi julkisessa keskustelussa varjoon, koska enemmän huomiota saa naisten kokemat roolit kuten vaimona tai äitinä oleminen (Nikunen, 2001, s. 161).

Butler (2006 s. 48–49) lisää, että naisen identiteetti ymmärretään ja selitetään heidän sukupuolensa kautta. Hänen mukaansa politiikka ja juridiset rakenteet vaikuttavat siihen, miten naiset kokevat itsensä ja miten heidän roolinsa määrittyy. Yhteisössä olemassa olevat normit ovat sääntöjä, jotka määrittävät, mitä yksilön odotetaan tekevän tai olevan tekemättä (Lagerspetz, 1996, s. 246–247). Lagerspetzin mukaan normit kertovat, mitä käyttäytymismalleja pidetään hyväksyttävänä ja millainen ihmiset tulee olla. Lempiäinen

avaa (2001, s. 37), että kulttuuri ja yhteiskunta voivat kehittyä ja edetä nopeasti, mutta naiseuteen liittyvät käsitykset ja stereotyyppit eivät päivitty samassa tahdissa. Sukupuolistereotyyppit ovat uskomuksia, jotka ovat yhteiskunnassa yleisessä tietoisuudessa ja monet ovat sisäistäneet nämä oletukset osaksi sukupuolten ominaisuuksia (Eagly & Wood, 2012 s. 458–459).

2.2 Naiseus sukupuolirakenteissa ja -rooleissa

Kun sukupuolten välistä epätasa-arvoa ja odotuksia tuotetaan, ylläpidetään ja toistetaan yhteiskunnassa, niistä muovautuu sukupuolirakenteita (Risman & Davis, 2013). Rismanin ja Davisin mukaan sukupuolirakenteet eivät ainoastaan vaikuta ihmisiin, vaan ihmisillä on myös mahdollisuus vaikuttaa siihen, millaisia sukupuolirakenteita yhteiskuntaan muodostuu. He lisäävät, että rakenteet ovat luotu inhimillisen toiminnan avulla. Kantola (2010, s. 86) täsmentää, että juuri diskurssit ovat puhe- ja ajattelutapoja eri aiheista, jotka muotoutuvat toiston myötä. Voidaan siis ajatella, että sukupuolirakenteet ovat diskursseja, jotka ovat vakiintuneita niin puheeseen kuin ajattelutapoihinkin.

Sukupuolirakenteilla on vaikutuksia niin yksilön minän kehittymiseen, vuorovaikutukseen ja instituutioihin (Risman & Davis, 2013). Rismanin ja Davisin mukaan vaikutukset yksilölle näkyy siten, miten yksilö ajattelee itsestään ja sukupuolestaan. He avaavat, että vuorovaikutuksessa ihmisten kanssa sukupuolirakenteiden vaikutukset näkyvät sukupuolia kohtaan asetettuina oletuksina. Sukupuolien oletuksista on muovautunut ajan kuluessa yhteiskunnallisia normeja. Näitä normeja kutsutaankin sukupuolirooleiksi, jotka ovat ihmisten olettamuksia miesten ja naiset sosiaalisista rooleista yhteiskunnassa (Eagly, & Wood, 2012 s. 458–459).

Sukupuoliroolit ovat tiiviisti kytköksissä näihin normeihin, koska ne määrittelevät, miten naisten ja miesten odotetaan käyttäytyvän (Lagerspetz, 1996, s. 246–247). Yleinen käsitys sukupuolesta perustuu siihen ajatukseen, että miehiltä odotetaan maskuliinisia käyttäytymistapoja, kun taas naisilta odotetaan ja toivotaan feminiinisiä toimintatapoja

(Lehtonen, 2019, s.138). Maskuliinisuuden normit liittyvät Lagerspetzin (1996, s. 246–247) mukaan siihen, ettei mies voi käyttäytyä kuten nainen. Instituutioissa sukupuoliroolit ilmenevät sukupuoleistuneina rooleina tai säännöksiä esimerkiksi työyhteisöissä (Risman & Davis, 2013). Käytännössä tämä näkyy muun muassa siten, että tietyt sukupuolet ovat sopivampia tiettyihin työtehtäviin tai säännökset koskevat vain tiettyä sukupuolta.

Kun näitä rooleja kuvataan naisille tai miehille ominaisiksi, ajan myötä ne voidaan liittää automaattisesti tiettyyn sukupuoleen (Juvonen, 2016, s. 44–45). Juvonen täsmentää, että sukupuoliin liittyy erilaisia stereotyyppioita, jotka omaksutaan usein jo varhaisessa vaiheessa elämää. Ihmisiä palkitaan lapsuudesta lähtien siitä, että he käyttäytyvät oletetun sukupuolensa mukaisesti (Risman ja Davis, 2013). Risman ja Davis lisäävät, että lapsia myös kannustetaan sukupuolen mukaiseen käytökseen. Juvonen (2016, s. 44–45) toteaaakin, että sukupuoliroolien käyttö vakiintuu, kun sukupuolia kannustetaan stereotyyppioille ominaiseen käytökseen. Lagerspetzin (1996, s. 244–245) mukaan sukupuolirooleja myös luodaan ja muokataan ihmisten keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Ihmiset mukautuvat sukupuolirooleihin siten, että he vertaavat itseään muihin samanlaisiin ihmisiin ja näin pyrkivät olemaan samanlaisia kuin nämä (Risman, 2004, s. 431–432). Jos henkilöiden toimintatavat tai asema yhteisössä muuttuu, on mahdollista, että tämä johtaa roolien muuttumiseen tai uusien roolien syntyyn (Lagerspetz, 1996, s. 244–245). Rismanin (2004, s. 431–432) mukaan naisia ja miehiä ei aina kannusteta käyttäytymään sukupuoliroolien mukaisesti, vaan he haluavat itse käyttäytyä valitsemallaan tavalla.

Yhteiskunnassa vallitsevat roolit pohjautuvat erilaisiin tekijöihin, kuten muun muassa ihmisen ikään, yhteiskunnalliseen asemaan tai ulkonäköön (Lagerspetz, 1996, s. 244–245). Sukupuoliin voidaan liittää ihmisten tiettyjä rooleja ja ominaisuuksia, jotka on joskus yhdistetty joko mieheen tai naiseen (Juvonen, 2016, s. 44–45). Ihmisiä palkitaan näiden normien mukaisesta käyttäytymisestä muun muassa yhteiskunnan hyväksynnällä (Lagerspetz, 1996, s. 246–247). Lagerspetz lisää, että normeista poikkeavasta

käytöksestä taas saatetaan rangaista erilaisin seuraamuksin, kuten häpeällä, eristämisellä tai epäluottamuksella.

Juvosen (2016, s. 44–45) mukaan sukupuolirooleihin muovautumiseen vaikuttaa, miten rooleja ja roolin kantajia kuvaillaan. Juvonen antaa tästä käytännön esimerkin: johtajien kuvaillaan olevan päteviä ja lapsia hoitavien olevan lämpimiä. Sukupuolirooliksi on muovautunut oletus siitä, että miehet ovat todennäköisemmin työelämässä kuin taas naiset kotona hoivaamassa lapsia (Eagly, & Wood, 2012 s. 458–459). Eagly ja Wood lisäävät, että sukupuolirooleja voidaan luoda fyysisten ominaisuuksien pohjalta. Esimerkiksi stereotyyppisesti on ajateltu, että miehet ovat suurempia ja vahvempia kun taas naiset synnyttävät ja näin hoitavat lapsia. Yhteiskunnalliset normit ja odotukset ovat historiassa olleet merkittävä osa naiseutta ja naisellisuutta (Lempiäinen, 2001, s. 37). Lidmanin (2015, s. 34–35) mukaan ajan saatossa naisten sukupuolirakenne on yhdistetty kunniallisuuteen ja muiden toiveiden sekä oletusten mukaan elämiseen. Hän lisää, että ihanteellisesti nainen oli sitoutunut omalle miehelleen ja suuressa arvossa pidettiin äidiksi tulemistä. Lagerspetzin (1998, s. 259) mukaan historiassa naiset on ajateltu olevan passiivisia, alistuvia, intuition varassatoimivia ja yleisesti heikompi luonteisia. Tämä taas on oikeuttanut esimerkiksi arvostuksen epätasaisen jakautumisen naisten ja miesten välillä.

Rismanin ja Davisin (2013) mukaan on perinteisesti odotettu vähemmän panostusta työhön kuin miehiltä. He lisäävät, että arvostuksen saamiseen nainen tarvitsisi muualta ansaitun arvostuksen lähteen. Lagerspetzin (1996, s. 244–245) näkemyksen mukaan naisilta on odotettu enemmän yhteisöllisyyttä ja ymmärrystä ihmissuhteista kuin miehiltä. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että naisten tulisi olla ystävällisiä ja empaattisia sekä heidän tunteiden esilletuominen on normaalia. Miesten taas tulisi olla itsenäisiä, korostaa omaa osaamistaan ja näyttää, että pystyvät ottamaan erilaiset tilanteet hallintaansa (Eagly & Wood, 1991). Lisäksi miehiin kohdistuviin odotuksiin liittyy luontainen johtajuus sekä teknisten ja muiden työkalujen hallitseminen. Useissa maissa naisten asema on ollut heikompi verrattuna miehiin (Lagerspetz, 1996, s. 257).

Lagerspetz lisää, että naiset voivat joutua elämään miesten vallankäytön kohteena. Vaikka länsimaiden tasa-arvossa on saavutettu merkittäviä edistysaskeleita, Lagerspetzin (1996, s. 257) mukaan käsitys siitä, että naisen tehtävä on palvella muita, on ollut perinteinen vielä 90-luvun lopussa.

Suomen sosiaali- ja terveysministeriön tuottamasta tasa-arvobarometrasta voidaan mitata muun muassa sukupuolten tasa-arvoa koskevia mielipiteitä ja kokemuksia (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2018, s. 15). Tästä tutkimuksesta käy ilmi, että vuonna 2018 monen mielestä perheellisten naisten ensisijainen paikka ei ole kotona. Tasa-arvobarometreissa on kuitenkin ristiriitaista se, että vaikka yleisesti tasa-arvotilannetta arvioidaan myönteiseksi, vastaajat kertovat kokevansa henkilökohtaisesti tasa-arvo-ongelmia (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2018, s. 122). Pietiläinen ja Attila (2018, s. 96) toteavat, että vuoden barometristä käy ilmi, että kahden henkilöt perheissä kotityöt jakautuvat usein perinteisten sukupuoliroolien mukaisesti. Tällä he tarkoittavat sitä, että kyselyn perusteella naiset vastaavat yleisesti suurimmasta osasta kotitaloustöitä ja lastenhoitoon liittyviä tehtävistä. Miesten vastuulla ovat taas erilaiset kodin huoltotyöt. Monet naiset kokevat olevansa ylikuormitettuja kotitöiden takia (Pietiläinen & Attila, 2018, s. 96). Kuitenkin on tärkeää huomioida, että vastuunjakoon vaikuttaa, jos perheen molemmat vanhemmat käyvät töissä (Pietiläinen & Attila, 2018, s. 102). Vastuun jakaminen vanhempien välillä epätasaisempaa silloin, kun vain toinen heistä on töissä.

Haines ja muut (2016) vertailevat kyselytutkimuksessaan naisiin ja miehiin liittyviä sukupuolirooleja vuosilta 1983 ja 2014. Tutkimuksen tuloksena selvisi, että 1983-luvulla olleet sukupuoliroolit ja niihin liittyvät stereotypit eivät ole poistuneet 2014 vuoteen mennessä (Haines ja muut, 2016, s. 357–358). Oletukset naisten ja miesten fyysistä ominaisuuksista, eroavaisuuksista ja ammasteista eivät muuttuneet merkittävästi vertaillaessa 1983 ja 2014 vuosien tuloksia (Haines ja muut, 2016, s. 358–359). Hainesin ja muiden mukaan molemmista vuosista muun muassa havaittiin, että naisia pidettiin yleisesti yhteisöllisempinä kuin miehiä. Kuitenkin esimerkiksi vuonna 2014 naisten ja miesten nähtiin olevan tasavertaisemmin vastuussa taloudesta kuin aikaisemmin.

1970-luvulta lähtien on pyritty haastamaan yhteiskunnassa vallitsevia sukupuolirooleja, jotka kohdistuvat naisiin (Okumagba & Ogisi, 2023, s. 2–3). Okumagba ja Ogisi täydentävät, että erityisesti on korostettu sitä, että naisten biologiset ominaisuudet eivät määrittele sitä, minkälainen rooli yksilöllä on yhteiskunnassa. Sukupuolten tasa-arvo alkoi näkyä paremmin hiljalleen 1800-luvun lopulta lähtien, kun naisasialiike pyrki edistämään naisten asemaa (Lidman, 2015, s. 35). Tasa-arvobarometrien ansiosta on mahdollista arvioida yhteiskunnan tasa-arvotilannetta ja sitä, mitä tasa-arvon eteen voidaan tehdä (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2018, s. 122).

2.3 Eri sukupuolten väkivaltarikokset Suomessa ja Euroopassa

Suomen rikoslain (39/1889) 21 luvussa (578/1995) määritellään henkeen ja terveyteen kohdistuvia rikoksia. Luvun alla olevissa pykälissä luetellaan rikoksia ja niiden tunnuspiirteitä. Lisäksi pykälissä kerrotaan, millaisia rangaistuksia teoista voi saada ja määritellään esimerkiksi minimituomio. Rikoslaisissa (39/1889) 21 luvun 2 §:ssä murhan tunnusmerkeiksi on ilmoitettu vakaasti harkittu tekotapa, teon erityinen julmuus tai raakuus, vakavan yleisen vaaran aiheuttaminen tai virkamiehen tappaminen hänen ollessaan virkansa puolesta ylläpitämässä yleistä turvallisuutta. Tappo eroaa murhasta tekotavalla ja suunnitelmallisuudella (Rikoslaki 39/1889, 1§). Tapossa rangaistusaika on vähintään kaksi vuotta ja murhan tuomio on elinkautinen vankeusrangaistus. Rikoslaisissa määritellään, että niin tapossa kuin murhassakin myös näiden yritykset on rangaistava teko.

Rikoslakiin (39/1889) on laadittu erillinen laki lapsensurmille 21 luvun 4§:ssä. Lapsensurma mukaan henkilö, joka synnytyksestä johtuvan uupumuksen tai ahdistuksen takia surmaa lapsensa, voidaan tuomita lapsensurmasta vankeusrangaistukseen (Rikoslaki 39/1889, 4§). Tämän rangaistuksen kesto on vähintään neljä kuukautta, mutta enintään neljä vuotta. Perhesurmat ovat perheväkivallan äärimmäinen muoto, jolloin lapsien tai perheen murhaamiseen syyllinen on yleensä toinen vanhemmista (Mäkikomi & Aho, 2018, s.120). Mikäli naiset tekevät perhesurmia, he ovat teon aikaan yleensä

nuoria tai tapauksiin liittyy mielenterveyden haasteita ja ongelmia parisuhteessa (Mäkikomsi & Aho, 2018, s. 120–121). Mäkikomsi ja Aho toteavat, että miehet taas syyllistyvät perhesurman tekemiseen iältään vanhempina. Lisäksi teossa on usein mukana päihteitä, ja ne ovat myös naisten tekoja väkivaltaisempia. Niin nais- kuin miestekijöilläkin on esiintynyt psykoottisia häiriöitä (Mäkikomsi & Aho, 2018, s. 120–121).

Lehden ja Suonpään (2020, s.10) mukaan 1990-luvun puolivälistä lähtien henkirikosten määrä lähtenyt laskuun. Kuitenkin vuonna 2019 henkirikollisuuden taso Suomessa on ollut Euroopan unionin kuudenneksi suurin, jolloin Suomea voidaan pitää korkean henkirikostason maana (Lehti & Suonpää, 2020, s. 4). Suonpään ja Raesteen mukaan Suomi ei enää vuoden 2021 henkirikokatsauksessa erotu suuremmalla henkirikollisuudella muista pohjoismaista, sillä erot ovat tasaantuneet ja Suomen henkirikollisuus on vähentynyt (Suonpää & Raeste, 2022, 27–28).

Suonpää ja Raeste (2022, s. 18) raportoivat, että 16 prosenttia henkirikoksesta epäillyistä Suomessa on ollut naisia viimeisen kymmenen vuoden aikana. Pääepäilyinä selvitettyissä henkirikoksissa oli vuoden 2020 henkirikokatsauksessa 658 miestä ja naisia taas 92 (Lehti, 2020, s. 31). Lehti erittelee, että prosenttimääräisesti miesten osuus pääepäillyistä on 88 %, kun naisten luku on 12 %. Naisten tekemien henkirikosten uhreiksi joutui yleensä tekijän puoliso tai seurustelukumppani, määrä on 43 prosenttia kaikista uhreista (Lehti, 2020, s. 28). Lehden mukaan 26 prosentissa naisten tekemistä henkirikoksista uhreina oli muita tuttavita ja 25 prosenttia uhreista oli taas tekijän oma lapsi. Vähiten naisten uhreiksi joutuivat muut sukulaiset ja täysin tuntemattomat ihmiset. Vertailukohtana taas miesten tekemien henkirikosten uhreiksi joutui tuttavat ja ystävät, joiden osuus uhreista 52 prosenttia (Lehti, 2020, s. 29). Lehden mukaan miesten puoliset, seurustelukumppanit tai entiset kumppanit olivat 19 prosenttia uhreista. Tekijälle tuntemattomia uhreista oli 16 prosenttia ja pienin osa uhreista oli tekijän omia lapsia.

Vuoden 2020 rikosuhritutkimuksen mukaan miehet joutuvat väkivallan kohteeksi eniten julkisilla paikoilla, ravintoloissa sekä baareissa (Terveystieteiden tutkimuskeskus, 2023).

Naiset taas kohtaavat väkivaltaa kotona ja työpaikalla. Naisten tekemä henkinen ja fyysinen väkivalta taas kohdistuu usein lähisuhteisiin, mutta väkivaltaisuutta esiintyy lisäksi esimerkiksi työpaikoilla (Lindroos, 2010, s. 180). Lagerspetzin (1998, s. 156) erittelee, että naisten väkivalta kohdistuu usein myös lapsiin. On todennäköistä, että kaikkia tekoja ei kuitenkaan ilmoiteta eteenpäin viranomaisille (Lagerspetz, 1998, s. 159). Varsinkin kotona tapahtuvasta väkivallasta ei herkästi kerrota muille, vaan se jää perheen tietoon. Naisten lapsiinsa kohdistamasta väkivallasta on Latun (2008, s. 182) mukaan vaikea puhua aiheen arkuuden vuoksi. Lattu mainitsee, että äidit kokevat häpeää ja syyllisyyttä aihetta kohtaan, ja tästä syystä teoista vaetaan.

Kun vertaa kaikkien maanosien henkirikosten määrää, Euroopassa henkirikosten määrä asukasta kohden on alhainen (Suonpää & Raeste, 2022, 27–28). Suonpää ja Raeste lisäävät, että Euroopan lisäksi myös Itä-Aasiassa, Kanadassa, Australiasta ja Uudessa-Seelannissa henkirikoksia tehdään vähän. Euroopan maista Islannissa, Tanskassa ja Norjassa tehdään vähemmän henkirikoksia kuin Suomessa. Baltian maissa rikosten määrä on Suomea yhä suurempi, myös siellä henkirikosten määrä on tasoittunut 1900-luvun jälkeen (Suonpää & Raeste, 2022, 27–28). Venäjällä henkirikollisuus on Suonpään ja Raesteen mukaan asukasmäärää kohden korkein.

2.4 Naisten väkivaltaisuus ja henkirikollisuus

Latun (2008, s. 168) mukaan naisten tekemästä väkivallasta on alettu keskustella enemmän 2000-luvulla julkisesti esimerkiksi mielipidekirjoituksissa ja erilaisissa ohjelmissa. Lattu tuo ilmi, että aiheesta on puhuttu muun muassa yksittäisiä teoista, väkivallan kasvun määrästä ja siitä, onko sukupuolten välisen tasa-arvon lisääntyminen syynä tähän kasvuun. Naisten rikollisuuteen ja väkivaltakäytökseen on liitetty aggression käsite, joka on yleensä yhdistetty vain miesten väkivaltaisuuteen (Lagerspetz, 1998, s. 14). Aggressiolla tarkoitetaan yksilön tai ympäristön tahallista vahingoittamista ja häiritsemistä (Lagerspetz, 1998, s. 22). Lagerspetz (1998, s. 21–23) lisää, että aggressio voi merkitä käyttäytymisen ja tekojen lisäksi tunnetilaa. Hän tarkentaa, että itse

aggressio voi koostua useista erilaisista tunnetiloista: esimerkiksi kiihtyneisyydestä, pelosta, ahdistuneisuudesta sekä surusta.

Historiallisesti naisiin kohdistettua väkivaltaa on pidetty oikeutettuna (Lidman, 2015, s. 23). Tällä Lidman tarkoittaa sitä, että historiallisesti miesten harjoittamaa väkivaltaa naisia kohtaan on katsottu perustelluksi, koska väkivaltaa on käytetty vallankäytön välineenä. Tämän seurauksena erilaiset naisiin kohdistuvan väkivallan tyypit eivät ole saaneet samanlaista rangaistavaa huomiota kuin miesten muiden miesten kohtaama väkivalta (Lidman, 2015, s. 23). Lidmanin (2015, s. 47–49) mukaan tästä ilmiöstä on päästy eteenpäin, vaikka on havaittavissa, että jotkut miehet käyttävät valtaansa naisia kohtaan väkivallan muodossa. Hän nostaa kuitenkin esiin, että myös naiset kohdistavat väkivaltaa miehiä kohtaan.

Naisten rikollisuutta on pyritty historiallisesti selittämään biologisilla sekä psyykkisillä tekijöillä, kun taas miesten rikosten syynä nähdään olevan enemmän sosiaalisissa ja ympäristöön liittyvissä tekijöissä (Lagerspetz, 1998, s. 159–160). Honkatukia (1998, s. 8) toteaa, että aiemmin naisten rikollisuus on ajateltu johtuvan esimerkiksi kuukautiskierron eri vaihteista tai raskaudesta. Tätä on Honkatukian mukaan perusteltu sillä, että hormonit vaikuttaisivat siihen, että naiset toimivat viettiensä ja hormoniensa vallassa eivätkä pystyisi ajattelemaan rationaalisesti. Naisten luonteesta kumpuava hoivaaminen on Lagerspetzin (1998, s. 259) mukaan ajateltu olevan este aggressiivisuudelle. Biologisten ja psyykkisten tekijöiden lisäksi naisten rikollisuuden lisääntymistä on se selitetty myös yhteiskunnallisilla tekijöillä. Ajatellaan, että sukupuoliroolien muuttuminen ja naisten työllistyminen on tuonut enemmän mahdollisuuksia rikosten tekemiselle (Andersen, 1988, s. 267–269). Andersen kuitenkin toteaa, että naisten pysyminen matalapalkkaisissa töissä voi johtaa köyhyyteen ja tästä syystä taas rikollisuus voi olla houkuttelevaa.

Mäntymäen (2015, s. 5) mukaan väkivaltainen nainen nähdään yhteiskunnassa poikkeuksellisena, koska hänen toimintansa kyseenalaistaa sukupuolirooleihin

perustuvia oletuksia. Okumagban ja Oginin (2023, s. 2–3) mukaan kun naisten tekevät rikoksia, ne saavat usein paljon julkista huomiota ja herättävät keskustelua esimerkiksi uutisissa. Tämä voi johtua siitä, että mediassa naiseus ja väkivaltaisuus on nähty olevan ristiriidassa keskenään, koska sukupuoliroolien mukaan ne eivät voi toteutua samanaikaisesti (Boyle, 2005, s. 94–98). Stereotyyppien mukaan fyysisen väkivallan käyttäminen mielletään usein miesten toimintatavaksi, kun taas naisen käyttäytymiselle tämä ei sovi (Grönfors, 1994, s. 63–74; Lattu, 2008, s. 188). Väkivaltaa harjoittavat naiset voidaan nähdä Lidmanin (2015, s. 123) mukaan naurettavina ja vastenmielisinä, koska fyysisesti uhkaava käytös horjuttaa vallitsevia sukupuolirooleja.

Nikusen (2001, s. 161) mukaan naisia kuvaillaan erilaisiksi rikoksen tekijöiksi kuin miehet. Lagerspetz (1996, s. 159–160) avaa, että miesten tekemää väkivaltaa voidaan jopa romantisoida sankarillisiksi teoiksi. Lagerspetz painottaa, että väkivaltaisuutta pidetään tuomittavana, mutta silti naisten väkivaltaista käytöstä ihmetellään enemmän kuin miesten. Niin länsimaissa kuin myös muualla on ollut tapana suosia ja suorastaan ihannoida miesten aggressiivista käytöstä (Lagerspetz, 1996, s. 246–247). Tämä selittyy sillä, että miehen sukupuolirooli sisältää normeja, jotka jopa rohkaisevat miehiä aggressiiviseen käytökseen. Naisten väkivallasta voidaan luoda sallitumpi kuva sillä, että esimerkiksi puhumalla heistä puhutaan ”tyttöinä” tai korostamalla heidän nuoruuttaan ja tietämättömyyttään (Nikunen, 2001, s. 163). Boylen (2005 s. 94–98) mukaan, kun mediassa puhutaan väkivaltaisista naisista, aihetta käsitellään korostaen heidän sukupuoltaan. Hän mainitsee, että fyysistä väkivaltaa käyttävistä naisista luodaan negatiivinen leima ja heistä käytetään erilaisia ilmauksia, kuten noita, hirviö tai pahuuden ilmentymä.

Väkivaltaa käyttävät naiset voivat hyödyntää oletusta siitä, että naiset eivät ole aggressiivisia ja syyllisty väkivaltarikoksiin (Mäntymäki, 2015, s. 5). He voivat piiloutua tämän oletuksen taakse, jolloin he saattavat välttyä esimerkiksi syytteiltä väkivaltarikkomuksista. Myös sukupuoliroolien vuoksi miesten on ollut vaikeaa kertoa heihin kohdistuvasta väkivallasta ja tästä syystä aiheesta on hiljennetty (Lidman, 2015, s.

123). Onkin nähty, että niin miesten kuin naistenkin täytyisi ymmärtää omat roolinsa ja käyttäytyä niiden mukaisesti (Lidman, 2015, s. 124). Tämä tarkoittaisi Lidmanin mukaan sitä, että normien mukaisesti naiset eivät olisi väkivaltaisia eikä miehet alistuisi naisten väkivallalle. Tasa-arvon lisääntyminen on myös tehnyt sen, että miehet uskaltavat ilmoittaa naisten tekemästä fyysisestä väkivallasta, koska sukupuoliroolit eivät kannusta hiljentymään enää samalla tavalla kuin ennen (Lagerspetz, 1996, s. 157).

3 Keskustelupalstat diskursiivisina alustoina

Suomessa on useita keskustelupalstoja, joilla käydään keskustelua päivittäin. Jotta voidaan analysoida aineistoksi valitun keskustelupalstan keskustelua ja kommentointia, on tärkeää tuntea sen viestinnällinen konteksti. Keskustelupalstojen viestinnälliseen teoriaan liittyy digitaalinen vuorovaikutus ja verkossa käytävä keskustelu. Alaluvuissa käsitellään yleisesti verkkokeskustelua, mutta keskitytään myös Suomen keskustelupalstoihin sekä Suomi24-sivuston käytäntöihin. Lisäksi luvuissa käydään läpi digitaalisia diskursseja ja tarkemmin teoriaa tutkimuksen analyysimenetelmästä.

3.1 Verkkokeskustelu digitaalisessa ympäristössä

Verkkokeskustelu on vähintään kahden osapuolen välillä käytävää tekstimuotoista viestintää, joka tapahtuu niin tietokoneympäristössä kuin muunkin verkon välityksellä (Suominen & muut, 2019, s. 16). Suominen ja muut toteavat, että osapuolet toteuttavat kommunikaatiota käytännössä lähettämällä toisilleen viestejä verkon eri alustoilla. Verkossa tapahtuva vuorovaikutus ihmisten kesken näyttäytyy siten, miten peräkkäiset viestit liittyvät toisiinsa (Rafael & Sudweeks, 1998, s. 175). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, miten viesteihin vastataan ja miten viestit liittyvät toisiinsa. Verkossa toteutuvaa vuorovaikutusta on tutkittu jo 1970-luvulla tietokonevälitteisen diskurssitutkimuksen näkökulmasta (Laaksonen & Matikainen, 2013, s. 193) Verkkokeskusteluun osallistumisen määrä on kasvanut 1980-luvulta lähtien (Suominen & muut, 2019, s. 18). Suomisen ja muiden mukaan aikaisemmin verkkokeskustelijoita oli korkeintaan kymmeniä tuhansia, mutta 2010-luvulla ympäristöt ovat koko ajan isompia.

Keskusteluketjuihin voi tulla mukaan suuri määrä ihmisiä, jotka osallistuvat erilaisilla viestimäärillä keskusteluun (Giles, 2016, s. 486). Gilesin mukaan osa keskustelijoista voi tulla mukaan vain hetkeksi, ja jättäytyä sen jälkeen pois. Verkkokeskustelun ympäristöt ovat toisistaan erilaisia: jotkut ryhmistä ovat vertaistukea tai mielipiteiden muokkausta varten ja joissakin voidaan keskustella itselle tärkeistä aiheista ilman, että tarvitaan uusia

näkökulmia (Suominen & muut, 2019, s. 16–17). Jälkimmäistä ympäristöä Suominen ja muut kutsuvat ”kaikukammiksi”, koska näissä keskustellaan niin, että sisältö ja muiden kommentit ovat samantapaista. Aiheet siis pysyvät ympäristön omaan kuplaan sopivina eikä uusia ajatuksia välttämättä tarvita. Ympäristöistä voidaan myös hakea vertaistukea ja vahvistusta itselle tärkeisiin aiheisiin tai henkilökohtaisiin kokemuksiin (Suominen & muut, 2019, s. 16). Suominen ja muut korostavat, että kaikissa ympäristöissä ei haluta olla samaa mieltä tai tukea toisten mielipiteitä. Keskusteluissa voidaankin haluta muokata toisten mielipiteitä, vaikuttaa näin ajatusmaailmaan ja jopa tarkoituksella ärsyttää muita.

Arpon (2005, s. 20) mukaan verkkokeskustelua voidaan kuvata asynkroniseksi ja synkroniseksi. Useiden verkkotekstien tavoin keskustelupalstojen ketjut ovat asynkronisia (Giles, 2016, s. 486). Asynkronisuudella Giles tarkoittaa sitä, että verkkokeskustelussa viestejä ei aina tuoteta reaaliaikaisesti ja viestejä voidaan lähettää eri aikaisesti. Hän selventää, että keskustelupalstan viesteihin voidaan vastata heti, kun ne keskustelupalstalle ilmestyvät. Kuitenkin viesteihin voidaan vastata päivien, kuukausien tai jopa vuosien kuluttua, niin kauan, kun keskusteluketju on olemassa (Giles, 2016, s. 486). Synkronisuuteen keskittyvät palvelut ovat taas sellaisia, jossa kommunikaatio tapahtuu aina reaaliaikaisesti, mutta nämä palvelut eivät ole verkossa yleisiä (Arpo, 2005, s. 20). Tutkimusaineiston keskustelut ovat peräisin pitkältä ajalta, jolloin osa kommentteista on tullut nopeasti keskustelujulkaisun jälkeen, mutta osa on taas tullut kuukausien tai vuosien varrella. Tästä syystä Suomi24-keskustelupalstalla harjoitetaan niin asynkronista ja synkronista keskustelua.

On olemassa erilaisia tapoja osallistua verkkokeskusteluun. Keskusteluun osallistujat voivat muun muassa tarttua muiden yksittäisiin kommentteihin ja kertoa mielipiteensä näihin (Giles, 2016, s. 486). Tällä tavoin he voivat harjoittaa Tanskasen (2009, s. 51–52) määrittelemää metakommunikaatiota. Tanskasen mukaan verkkokeskustelut sisältävät aktiivisen keskustelun lisäksi metavuorovaikutusta eli metakommunikaatiota. Hän selventää, että metakommunikaatio näkyy keskustelussa sillä, että ei niinkään jatketa

aloitettua aihetta tai tuoda keskusteluun uutta informaatiota. Metakommunikaatio näyttäytyy Tanskanen mukaan siten, että keskustelijat kertovat muun muassa mielipiteensä keskustelun laadusta tai säännöistä. Käytännössä keskustelijat voivat esimerkiksi kommentoida toisten yksittäisiä viestejä tai niiden osia (Tanskanen, 2009, s. 52).

Verkossa tapahtuvalla vuorovaikutuksella uskotaan Kollockin ja Smithin (1996 s. 109) mukaan olevan merkittäviä vaikutuksia sosiaalisen vuorovaikutukseen. He selventävät, että viestinnän ajatellaan lisäävän ihmisten rohkeutta olemaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja olemaan rehellisempi keskusteltaessa. Verkossa käytävät viestinnän tyyli on monipuolista ja se muuttuu jokaisen keskustelun sekä yhteisön mukaan. Verkossa käydyissä keskusteluissa voidaan siirtyä välillä vahingossa aihepiiristä toiseen ja puhua ohi aloitetusta aiheesta (Suominen & muut, 2019, s. 16). Hautakangas (2006, s. 29) uskoo, että nimettömyyden mahdollisuuden takia keskustelijat saattavat ilmaista tunteitaan voimakkaammin verkossa. Tästä syystä he voivat muun muassa keskustella suorapuheisemmin kuin kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa. Matikaisen (2012, s. 145) mukaan omalla nimellä kirjoittaminen johtaa usein rakentavaan keskusteluun.

3.2 Keskustelupalstat Suomessa

Arpon (2005, s. 31–33) mukaan keskustelupalstat syntyivät 1970-luvulla, kun ohjelmistokehittäjät alkoivat luoda tietokonepohjaisia keskustelualustoja omiin tarpeisiinsa. Myöhemmin 1980-luvulla havaittiin, että keskustelualustat voisivat kiinnostaa myös laajempaa yleisöä, joten ne julkaistiin yleiseen käyttöön. Suomalaisten keskustelupalstojen käyttö kasvoi 2000–2005 luvulla, kun sivustot alkoivat kehittyä käyttäjille mieluisiksi (Suominen ja muut, 2019, s. 157). Käytännössä keskustelupalstat toimivat siten, että yksi käyttäjä aloittaa keskustelun ensimmäisellä kommentilla ja muut osallistuvat keskusteluun vastaamalla tähän tekstiin. Keskustelupalstoilla voidaan aloittaa keskustelu kysymällä neuvoja johonkin asiaan (Suominen & muut, 2019, s. 16–17). Vaikka keskustelupalstat ovat olleet vuosien aikana hyvin suosittuja, ne kuitenkin

jääneet esimerkiksi erilaisten chat-keskusteluiden, verkkosivustojen ja sähköpostien varjoon (Arenholdz, 2017, s. 132).

Keskustelupalstoilla vuorovaikutukseen osallistuu paljon ihmisiä, jotka voivat edustaa yhteistä näkemystä (Mäntymäki, 2015, s. 2). Mäntymäki jatkaa, että vaikka keskustelijoiden ääni on yhteneväinen, voi osallistujien taustoissa olla isoja eroavaisuuksia. Keskusteluun ja keskustelun aiheisiin vaikuttaakin se, millainen yhteisö on kyseessä ja millaisia jäseniä siihen kuuluu (Morzy, 2009, s. 76). Morzy avaa, että toiset keskustelupalstojen yhteisöt voivat olla suljetumpia kuin toiset. Suljetulla yhteisöllä hänen mukaansa tarkoitetaan sitä, että keskustelupalstat voivat olla rajattuja esimerkiksi erikoisalan mukaan. Tällä tavoin kaikilla ei ole vapaa mahdollisuus osallistua keskusteluun. Hän lisää, että on olemassa avoimia yhteisöjä, joiden keskusteluun osallistumista ei ole rajoitettu esimerkiksi erikoisalojen mukaan. Puoliavoimet yhteisöt ovat välimalli näistä kahdesta muodosta, kun mukana on niin aiheen asiantuntijoita kuin myös keskusteluun vapaasti osallistuvia jäseniä (Morzy, 2009, s. 76).

Julkisella keskustelulla voidaan muun muassa tarkoittaa viestimissä julkaistuja erilaisia mielipiteitä ja näistä rakentuvia diskursseja (Pietilä, 2010, s. 448). Verkkoympäristöissä yleisö voi kasvaa suureksi, jolloin vuorovaikutusta voidaan pitää julkisena keskusteluna. Holtzhausenin ja Zerfassin (2015, s. 6) mukaan sosiaalinen media ja sen mahdollistamat keskustelupalstat edistävät sitä, että ihmisillä on parempi mahdollisuus osallistua julkiseen keskusteluun. Heidän mukaansa ennen sosiaalista mediaa julkiseen keskusteluun osallistuminen ei ole ollut näin helppoa.

Keskustelupalstoilla, joissa aiheista ollaan samanmielisiä, naiset ja äidit voivat saada tukea sekä vahvistusta omille ajatuksilleen (Törrönen, 2015, s. 15, 30–31). Kuitenkin myös tämän yhteisön sisällä voidaan kokea erimielisyyksiä, jotka voivat Törrösen mukaan edetä yksilöihin kohdistuviksi sanallisiksi hyökkäyksiksi. Lupton ja muut (2016, s. 2–3) toteavat artikkelissaan, että keskustelupalstoilla voidaan pyrkiä vahvistamaan perinteisiä

vanhemmuuden stereotypioita. Nämä stereotyypit liittyvät siihen, että vastuu vanhemmuudesta ja lastenhoidosta on usein naisilla.

Suomessa on useita erilaisille aiheille tarkoitettuja keskustelupalstoja. Sivustoilla voidaan määritellä, minkälaiselle aiheelle palsta on tehty: on olemassa esimerkiksi tekniikan harrastajien keskustelupalsta Muropaketti sekä poliittiselle ja yhteiskunnalliselle keskustelulle tarkoitettu Hommaforum (Suominen ja muut, 2019, s. 165, 170). Lisäksi vuonna 2007 perustettu Murha.info on rikosaiheille ja murhamysteereille tarkoitettu keskustelupalsta, jossa vuonna 2017 käyttäjiä oli hieman yli 24 000 (Suominen ja muut, 2019, s. 167). Suominen ja muut (2019, s. 178–180) lisäävät, että esimerkiksi Ylilauta on keskustelupalstalta sellainen, jossa aiheet vaihtelevat paljon. He lisäävät, että Ylilaudalla korostetaan lisäksi globaalia rajoittamatonta sananvapautta, jolla tarkoitetaan sitä, että sivustolla saa kirjoittaa mielipiteistään avoimesti.

Tutkimuksen aineistona olevan Suomi24 on perustettu vuonna 1998 (Suomi24a). Suominen ja muiden (2019, s. 157) mukaan Suomi24 on päivittynyt vuosien varrella niin, että se on pysynyt käyttäjille mielenkiintoisena alustana. Harju (2018, s. 52) tuo ilmi, että Suomi24-keskustelupalstan saanut myös kritiikkiä, sillä sivusto on saanut kritiikkiä vanhanaikaisesta ja toimimattomasta käyttäjäkokemuksesta.

Suomi24-sivuston keskustelut koostuvat kommenteista, joista muodostuu keskusteluketju (Lagus ja muut, 2016, s. 6). Palstan käyttäjät voivat halutessaan aloittaa valitsemalleen aihealueelle uuden keskusteluketjun, johon mahtuu yhteensä 500 kommenttia (Suomi24b; Lagus ja muut, 2016, s. 7). Sivustolla tuodaan ilmi, että keskustelun aloittaminen ei vaadi rekisteröitymistä, mutta jos kommentin haluaa kirjoittaa nimimerkillä, tulee Suomi24-sivustolle kirjautua. Sivusto ohjaa, että aloitusviestin otsikointiin tulee ottaa huomioon, jotta se kuvaa viestin sisältöä selkeästi. Tämän avulla viesti tavoittaa halutut lukijat ja vastauksia on helpompaa saada. Keskustelupalstan viestien maksimipituus on 5 000 merkkiä ja virallisina kielinä ovat suomi ja ruotsi (Suomi24b; c). Vuonna 2016 toteutetussa Citizen Mindscapes -

hankkeessa järjestettiin käyttäjäkysely Suomi24-keskustelupalstan käyttäjille (Harju, 2018, s. 52). Hankkeesta saadun aineiston perusteella, suosituimmiksi ja katsotuimmiksi keskusteluketjuiksi osoittautuivat terveys, julkisuuden henkilöt, alastomuus, raha, huijaukset sekä väkivalta (Lagus ja muut, 2016, s. 36).

Käyttäjäkyselystä käy myös ilmi, että Suomi24-keskustelupalstan yhteisössä esitetään erilaisia mielipiteitä ja keskustelu voi olla välillä jopa aggressiivista (Lagus ja muut, 2016, s. 36). Lagus ja muut korostavat, että tästä syystä moderaattorit voivat muistuttaa käyttäjiä keskustelun säännöistä tai jopa poistaa esimerkiksi loukkaavaa sisältöä. Arenholdz (2017, s. 127) lisää, että moderaattorien rooli ja heidän valtansa puuttua keskusteluun vaikuttaa siihen, miten muut käyttäjät käyttäytyvät keskustelupalstalla. Suomi24 painottaa, että keskustelupalstan osallistujien tulee noudattaa sisällössään sivuston sääntöjä ja Suomen lakia (Suomi24c). Sääntöjen mukaan keskusteluissa ei ole hyväksyttävää muun muassa pyytää rahaa tai lahjoituksia, esittää rassistista ja muille vahingollista materiaalia eikä julkaista viestiä, jossa on ainoastaan linkki toiselle sivulle (Suomi24c). Ohjeissa lisätään, että käyttäjä on henkilökohtaisesti vastuussa omasta sisällöstään ja keskustelupalstan sääntöjen vastaiset viestit voidaan poistaa. Mikäli käyttäjät huomaavat keskusteluissa sääntöjen vastaista sisältöä, heitä ohjeistetaan ilmoittamaan siitä ylläpidolle (Suomi24c).

3.3 Digitaaliset diskurssit sosiaalisena toimintana

Helasvuo ja muut (2015, s. 12–13) avaavat, että digitaalinen vuorovaikutus viittaa vuorovaikutuksen ja viestinnän digitaalisilla alustoilla yhdistämiseen. Digitaalisessa vuorovaikutuksessa yhdistyy eri verkkoympäristöissä kirjoitetun ja puhutun kielen piirteet (Johanyak, 1997, s. 91–92). Digitaalisen ympäristön vuorovaikutuksessa keskeistä on se, että vuorovaikutustilanteet eivät ole sidottuna tiettyyn paikkaan tai tilanteeseen (Fairclough, 1997, s. 53). Vaikka verkossa yleisesti käytetty kieli on kirjoitettua viestintä, siinä näkyy myös puhutun kielen ominaispiirteitä, kuten puheen nopea sekä spontaanimpi eteneminen sekä kielen rennompi tyyli (Herring, 1996, s. 3–4).

Herringin mukaan digitaalisen vuorovaikutuksen kielessä ei näe kirjoittajien ilmeitä ja keskustelijoiden ulkonäköä, mutta digitaaliset diskurssit pystyvät silti välittämään tunteita ja henkilökohtaista ilmaisua. Digitaalinen diskurssi on sitä, että digitaalisessa ympäristössä kommunikoidaan ja luodaan merkityksiä niin keskustelun että muiden viestinnän muotojen, kuten kuvien ja videoiden, avulla (Helasvuo ja muut, 2015, s. 12–13).

Herring (2004, s. 2) tuo ilmi, että tietokonevälitteistä diskurssianalyysia on tutkimukset, jotka pohjautuvat tietokoneella ja verkossa tapahtuvan vuorovaikutuksen sekä käyttäytymisen analysointiin. Herringin (2003, s. 205) mukaan käytännössä tietokonevälitteinen viestintä toteutuu koneen avulla kirjoitetun tai sanellun kielen avulla. Tietokonevälitteiseen viestintään kuuluu Herringin (2003, s. 205) useita vuorovaikutteisia alustoja, kuten sähköpostiviestit ja keskustelupalstat. Tietokonevälitteinen diskurssianalyysi soveltaa niin kielitieteiden kuin kriittisen diskurssianalyysin näkökulmia (Herring, 2004, s. 2). Tässä diskurssianalyysissa tutkitaan aineiston yhteiskunnallisuuden lisäksi tekstuaalisuutta. Luukan (2008, s. 144) mukaan tekstuaalisen näkökulman avulla diskursseja voidaan analysoida virkkeiden ja lauseiden muodostamina laajempina tekstikokonaisuuksina, mutta myös yksittäisinä sanoina. Herring (2004, s. 2) jatkaa, että tämän diskurssianalyysin tutkimuksen aineistona voi olla muun muassa aiemmin mainittujen viestintämuotojen lisäksi pikaviestisovellukset ja chat-huoneet.

Viestintäalustat ja -laitteet ovat kehittyneet sen jälkeen, kun tietokonevälitteinen diskurssianalyysi on alun perin kehitetty (Herring, 2013, s. 4). Herring tuo ilmi, että yksittäisistä sähköposti- ja pikaviestiohjelmista on siirrytty monipuolisempiin mediamuotoihin sosiaalisen median ansiosta. Hän (2013, s. 6, 21) kuitenkin näkee, että tietokonevälitteinen viestintä ja diskurssianalyysi ovat hyödyllisiä sekä relevantteja termejä, vaikka analysoitavat kohteet ovat muuttuneet. Hän lisää, että tietokonevälitteisen diskurssianalyysin keskipiste on verkossa käytävä vuorovaikutus, käytiin se tietokoneella tai mobiililaitteella. Tietokonevälitteisestä diskurssista ja

vuorovaikutuksesta käytetään myös termiä digitaalinen diskurssi ja vuorovaikutus (Helasvuo ja muut, 2015, s. 12–13). Tästä syystä tutkimuksessa käytetään tietokonevälitteisen diskurssianalyysin lisäksi termejä digitaalinen vuorovaikutus ja digitaalinen diskurssi. Muun muassa Herring ja Johanyak ovat käyttäneet verkossa olevista diskursseista nimitystä ”tietokonevälitteinen”, mutta selkeyden vuoksi käytän päivittyntä versiota ”digitaalinen”.

Jokinen ja muut (2016, s. 26–27) ilmaisevat, että kriittisessä diskurssianalyysissä tutkitaan kielenkäytön vaikutusta todellisuuden tuottamiseen. Heidän mukaansa kielenkäyttö tuottaa todellisuutta erilaisilla tavoilla, minkä lisäksi kielellä on suuri rooli todellisuuden kuvaamisessa ja muokkaamisessa. Täten kieli nähdään toimintana yhteiskunnallisessa kontekstissa, jolla on valtaa ja merkitystä. Faircloughin (1997, s. 75–76) mukaan kielenkäyttö on toiminnan muoto, joka on yhteiskunnan vaikutuksen tulos. Faircloughin näkemyksen lisäksi myös Pietikäinen ja Mäntynen (2009, s. 14–20) näkevät, että kielenkäyttö on osa yhteiskunnallista toimintaa ja diskursseihin vaikuttavat laajemmat ilmiöt sekä tilanteet. Yhteiskunta ei ainoastaan vaikuta diskurssein muodostumiseen vaan myös kielenkäyttö voi vaikuttaa yhteiskuntaan (Fairclough, 1997, s. 76). Hän lisää, että kielenkäytön avulla myös luodaan ja muovataan niin identiteettejä, sosiaalisia suhteita kuin tieto- uskomusjärjestelmiäkin.

Kriittisen diskurssianalyysin malli sisältää kolme ulottuvuutta ja niiden välisistä suhteista, joista kielenkäytön vuorovaikutuksellisuus muodostuu: teksti, diskurssikäytäntö ja sosiokulttuurinen käytäntö (Fairclough, 1977, s. 78–79). Faircloughin (1977, s. 79–80) mukaan tekstiulottuvuus sisältää erilaisia kielenkäytön piirteitä, kuten esimerkiksi sanavalintoja tai lauserakenteita. Diskurssikäytäntö taas koostuu Faircloughin mukaan siitä, millaisilla tavoilla tekstiä tuotetaan ja kulutetaan. Nämä ovat Pietikäisen ja Mäntynen (2009, s. 27) mukaan tapoja, jotka kertovat kielenkäytön tilanteesta enemmän. Diskurssikäytännöt toimivatkin tekstin ja sosiokulttuurisen käytännön välittäjänä (Fairclough 1997, 81). Diskursseja voidaan havaita kielenkäytön piirteiden ja tekstin tuottamisen lisäksi myös analysoidavan aiheen laajemmassa kontekstissa, johon

sosiokulttuurisella käytännöllä mallissa viitataan. Sosiokulttuurinen käytäntö keskittyy kriittisen diskurssianalyysin ytimeen eli sosiaaliseen ja kulttuuriseen näkökulmaan (Fairclough, 1997, s. 79, 85). Fairclough lisää, että sosiokulttuurisen käytännön ulottuvuudessa huomioidaan taloudellinen, poliittinen tai kulttuurinen konteksti. Jorgensen ja Phillips (2002, s. 68) toteavat, että mallia käytettäessä analyysin tukena, on tärkeää huomioida kaikki kolme ulottuvuutta. Faircloughin malli kuvataan kuviossa 1.

Kuvio 1. Faircloughin kriittisen diskurssianalyysin malli (Mukaiillen Fairclough, 1997, s. 82).

Kun kieltä analysoidaan sosiaalisena toimintana, on tärkeää ottaa huomioon konteksti eli se ympäristö, jossa ihmisten ovat vuorovaikutuksessa (Valtonen, 1998, s. 107). Valtonen lisää, että myös tapahtuma-ajalla on merkitystä. Faircloughin mukaan (1997, s. 71) kontekstiin tulee kiinnittää huomiota, koska tapahtuma-aika ja -ympäristö muokkaa diskursseja. Digitaalisella kontekstilla tarkoitetaan niitä teknologia välineitä ja alustoja, joita ihmiset käyttävät vuorovaikutukseen (Helasvuo ja muut, 2015, s. 13) Helasvuon ja muiden mukaan tämä konteksti vaikuttaa siihen, miten diskurssit rakentuvat. Tämän tutkimuksen kontekstina on suomalainen keskustelupalsta ja digitaalinen ympäristö. Aikakonteksti on taas laaja, sillä keskustelut ovat vuosilta 2007–2022. Kuitenkin

analyysissa otetaan huomioon, että osa keskustelunaiheista on voinut olla keskustelunaloituksen julkaisuaikana ajankohtaisia.

4 Naismurhaajia käsittelevät diskurssit

Tavoitteenani tässä tutkimuksessa on selvittää, miten naismurhaajista puhutaan suomalaisella keskustelupalstalla. Keskityn analyysissa tutkimuskysymyksiini eli siihen, millaisia diskursseja naismurhaajista ilmenee Suomi24 keskustelupalstalla ja miten murhaajan naissukupuoli näkyy heihin liittyvissä diskursseissa. Tutkimuksen aineistossa keskustellaan naismurhaajista niin yleisellä tasolla, nimettöminä henkilöinä kuin myös tiettyinä nimettyinä henkilöinä. Keräsin aineistoa vuosilta 2006–2022, jolloin keskustelua on aineistossa eri vuosilta ja vuosikymmeniltä. Päädyin tähän, koska näin mielestäni aiheesta saa laajan käsityksen. Aineisto koostuu anonyymeista Suomi24-sivuston käyttäjistä, joiden keskustelusta havainnoidaan diskursseja.

Analysoin aineistoa Faircloughin määrittelemän mallin mukaisesti, joka koostuu tekstistä, diskurssikäytännöstä ja sosiokulttuurisesta käytännöstä. Havainnoin aineistossa sitä, miten mallin ulottuvuudet näkyvät palstan kirjoituksissa. Kommenttien tekstiä tulkittaessa kiinnitettiin huomiota siihen, millä sanavalinnoilla kommentoijat kirjoittavat naismurhaajista ja miten he kielellisesti hahmottavat naiseuden. Diskurssikäytäntöä hyödynnetään analyysissa siten, miten ja kenelle tekstejä on tuotettu. Tässä ulottuvuudessa havainnoidaan sitä, minkälaista muuta keskustelua esimerkkikommenttien lisäksi palstalla ilmenee. Sitä, miten diskurssit vaikuttavat yhteiskunnalliseen ajatteluun analysoitiin sosiokulttuurisen käytännön ulottuvuuden kautta. Sen avulla hahmotettiin sitä, miten kommentoijien kirjoitukset voidaan ymmärtää yhteiskunnallisessa kontekstissa.

Määrittelin löytämäni diskurssit sillä perusteella, mitkä ominaisuudet sekä ajatukset korostuivat ja toistuivat kommenteissa. Kävin jokaisen aineiston keskustelun läpi ja nostin esimerkeiksi kommentteja, jotka kuvastavat diskursseja. Aineistosta löysin viisi erilaista diskurssia, joissa naismurhaajista puhutaan eri näkökulmista. Nimesin diskurssit keskustelupalstojen esimerkkiviestejä lainaten: ”Yhteiskunnan jätteet”, ”Yhdenvertaisuus lakien edessä”, ”Kaikkeen ne naiset suostuu”, ”Ei se ole

mikään lepokoti” ja ”Hirmuliskoäidit”. Peilasin aineistoon tutkimukseni taustateoriaa sukupuolistuneesta väkivallasta sekä sukupuolirooleista- ja rakenteista.

4.1 ”Yhteiskunnan jätteet”

Diskurssissa suhtaudutaan negatiivisesti naismurhaajiin. Kommentoijilla on vahvoja mielipiteitä naismurhaajista ja siitä, kuinka he ovat jatkaneet elämäänsä tekojen jälkeen. Vahvat mielipiteet ja negatiivinen suhtautuminen näkyy kommenteissa naismurhaajien nimittelynä, ymmärtämättömytenä sekä tuomitsemisena. Keskustelijat eivät ainoastaan kiinnitä huomiota naismurhaajien tekoihin, vaan myös tekijöiden taustoihin ja heidän saamiin tuomioihin. Lisäksi naismurhaajien asemaa verrataan muihin keskustelun aiheena oleviin ryhmiin, kuten esimerkiksi vanhuksiin. Keskustelupalstalla esitetäänkin tyytymättömyyttä siihen, kuinka naismurhaajien katsotaan saavan liikaa huomiota, kun taas muiden ryhmien olosuhteita ei huomioida samassa määrin.

Keskustelupalstalla ihmisten on ollut hyvin vaikea ymmärtää, miksi naismurhaajat ovat ajautuneet tekemään henkirikoksia. Ymmärtämättömyys liittyy tähän diskurssiin, koska keskustelijat eivät koe sympatiaa naismurhaajia kohtaan tai halua ymmärtää heidän tekojaan. Naismurhaajiin liittyvissä keskusteluissa käytetään erilaisia ilmauksia naisista. Osa näistä ilmauksista on tarkoitettu käytettäväksi haukkumasanoina, joilla pyritään kohdistamaan vihaa tai muita negatiivisia ajatuksia naismurhaajia kohtaan. Useat keskustelupalstojen kommentoijista ilmaisevat mielipiteensä hyvin vahvasti. Tällä tyylillä kommentoijat viestittävät selkeästi sen, mitä mieltä he aiheesta ovat.

- (1) Mikä vankilalutkan elämässä kiinnostaa? Muija ei kelpaa edes siivoojaksi koskaan. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 27.2.2022)

Esimerkkikommentti (1) vastaa keskustelunaloitukseen, jossa kysytään keskustelijoiden mielipiteitä Ylen esittämästä *Linna*-sarjasta, naisvangeista ja vankiloista. Esimerkillä keskustelija ei niinkään vastaa näihin kysymyksiin, vaan kyseenalaistaa sen, miksi

naisvangin, tässä tilanteessa naismurhaajan, elämästä täytyisi olla kiinnostunut. Hänen mielestään siis aiheesta ei tulisi keskustella, koska aihe ei ole merkittävä tai tarpeellinen.

Kirjoittaja käyttää naismurhaajasta ilmausta ”vankilalutka”. Hän pyrkii pilkkaamaan kommentissa murhaajaa kertomalla, ettei tämä kelpaisi takaisin yhteiskuntaan siivoojan ammatissa. Kommentoija käyttää tekstissä negatiivissävytteistä kieltä, jolla hän pyrkii herättämään muiden keskustelijoiden huomion. ”Muija ei kelpaa edes siivoojaksi koskaan” lauseella hän tuo ilmi, että hänen mielestään siivoojan ammatti on alarvoinen, mutta tästä huolimatta se on silti liian hyvä ammatti vankilastavapautuneelle naismurhaajalle. Kommentoija tuo omaa ajatusmaailmaansa esille kertomalla oman mielipiteensä siivoojan ammatista ja näkemyksensä siitä, että hänen mielestään murhaajat ovat näitäkin työntekijöitä alempiarvoisia. Tämän takana voi olla yhteiskunnallinen oletus siitä, mitkä ammatit eivät ole niin hyviä ja siitä, että mille sukupuolelle tietyt ammatit ovat suunnattuja. Yhteiskunnallisesti usein myös oletetaan, että yhteisöllisyyttä ja huolenpitoa sisältävät tehtävät kuuluvat naisille. Muun muassa Eagly ja Wood (2012) sekä Lagerspetz (1996) korostavat, sitä että naisten oletetaan olevan hoivaavia, ystävällisiä ja yhteisöllisiä. Nämä samat piirteet voidaan ajatella olevan tärkeitä myös siivoojan ammatissa.

- (2) Onpa kylmäverisen näköinen muija. Vietetyt vuodet vankilassa ovat tehneet tehtävänsä. (Paloittelumurhaaja, 3.8.2011)

Naismurhaajia kuvaillaan myös muilla erilaisilla halventavavilla ilmauksilla. Esimerkissä (2) kirjoittaja käyttää heistä adjektiivia ”kylmäverisen näköinen muija”. Käyttämällä tätä ilmaisua kirjoittaja viittaa siihen, että henkilön ulkonäkö antaa hänelle vaikutelman kylmäverisyydestä tai tunnekyllmyydestä. Esimerkin (2) kirjoittaja osallistuu *Paloittelumurhaaja*-keskustelunaloitukseen, jonka ensimmäisessä viestissä ei ole suoraan nimetty kenestä naismurhaajasta puhutaan. Kuitenkin esimerkkikommentojalla on käsitys ja arvaus siitä, kenestä on kyse, koska hän pystyy arvioimaan tämän ulkonäköä.

Esimerkin kirjoittaja olettaa kommentissaan, että vankilassa vietetty aika voi vaikuttaa henkilön ulkonäköön tai olemukseen. Tämä käsitys voi perustua yleisiin yhteiskunnan stereotyyppioihin naisvangeista ja siitä, kuinka vankilaelämä voi vaikuttaa ihmiseen. On yleistä ajatella, että naisten sukupuolirooleihin ja näin myös käyttäytymiseen vaikuttaisi se, miltä hän ulkoisesti näyttää (Lagerspetz, 1996, s. 244–245). Käyttämällä ilmausta ”tehneet tehtävänsä” voidaan olettaa, että kommentoijan mielestään vankilassa vietetyn ajan huonot vaikutukset ovat vangille ansaittuja. Tämä kertoo kommentoijan negatiivisesta suhtautumisesta naisvankeja kohtaan.

- (3) Itkeminen kotioloista ei mikään selitys hirviömäisille teoille. Monella lapsuus on voinut todella kova mutta ovat pärjänneet elämässä ihan ok. Tunnen yhden tohtorin jonka lapsuus alkovanhempien kanssa oli helvettiä parhaimmillaan. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 10.2.2022).

Keskustelupalstalla vaihdetaan ajatuksia myös lapsuuden ja perhetaustojen vaikutuksista henkirikollisuuteen syyllistymiseen. Esimerkissä (3) kommentoija tuo ilmi mielipiteensä siitä, että rikollisuus on tuomittavaa riippumatta henkilön taustasta. Tekstillä ”Tunnen yhden tohtorin jonka lapsuus alkovanhempien kanssa oli helvettiä parhaimmillaan” kommentoija antaa konkreettisen esimerkin tuntemastaan henkilöstä, joka on selviytynyt vaikeasta perhetaustasta ja saavuttanut elämässään akateemisesti merkittävän uran. Hänen mukaansa huonoista kotioloista huolimatta kaikki eivät päädy tekemään elämässään rikollisuuteen johtavia valintoja. Akateemisen uran jalustalle nostaminen kertoo yhteiskunnallisesta ajatusmaailmasta sen, että korkea koulutustasoa pidetään suurena saavutuksena ja arvostettavana asiana. Kommentoija käyttää henkirikoksista ja murhista kiertoilmausta ”hirviömäiset teot”, jolla hän korostaa näkemystään tekojen luonteesta. Tällä ilmauksella hän kuvaa murhaajien tekojen olevan epäinhimillisiä eikä niitä pysty ymmärtämään ihmisen teoiksi.

- (4) Siinäpä se, ei ole tainnut uhreille paljon myötätuntoa ja myönteistä julkisuutta herua. Mutta näille "naakoille" järjestetään kaikki mahdollinen. Ihan turha anoa myötätuntoa "vaikealla elämällä". Jos kaikki vaikean elämän kokeneet alkaisivat tappa kanssaihmissiään,

olisimme jo aikaa sitten kokeneet sukupuuton. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 10.2.2022)

Kommentoijat tuovat esille, etteivät he ymmärrä, miksi naismurhaajien vankilaolot ovat hyvät. Kirjoittaja esimerkissä (4) on huolissaan siitä, että uhreille ei anneta samaa määrää huomiota ja myötätuntoa kuin tekijöille. Kommentoijan mukaan uhrin eivät ole saaneet myötätuntoa ja myönteistä julkisuutta. Tällä kommentilla oletettavasti viitataan siihen, että kirjoittajan mielestä tekijät ovat taas saaneet osakseen myötätuntoa. Tämän aiheen kertomisella kommentoija haluaa painottaa, että hän itse arvostaisi enemmän sitä, jos uhreja kohtaan koettaisiin myötätuntoa eikä niinkään tekijöitä kohtaan. Lauseella "Jos kaikki vaikean elämän kokeneet alkaisivat tappaa kanssaihmissään" kirjoittaja tuo esille sitä, että monet ihmiset kokevat elämässään vaikeuksia, mutta eivät valitse väkivaltaista toimintaa. Hänen mukaansa vaikea elämä ei voi olla peruste tai syy väkivallalle ja henkirikosten tekemiselle.

- (5) Juuri näin, käsittämätöntä paapomista näillä yhteiskunnan jätteillä, kun ajattelee vaikka vanhuksia millaisissa olosuhteissa joutuvat olemaan (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 11.2.2022).

Esimerkissä (5) keskustelija kertoo siitä, että hänen mielestään uhrin tarvitsivat enemmän huomiota ja apua kuin murhaajat. Hänen mielestään ei ole oikein, että syyllisiä sallitaan tai heitä kohtaan tunnetaan empatiaa, koska he ovat valinneet toteuttaa tekonsa eli murhata. Hän viittaa "paapomisella" hyviin vankilaoloihin ja siihen, että naismurhaajista pidetään huolta jopa liiallisen hyvin. Esimerkkikommentin kirjoittajan mielestä vanhuksia ei kohdella yksi hyvin esimerkiksi vanhainkodeissa tai muissa paikoissa. Hänen mukaansa vanhukset ansaitsevat enemmän huomiota kuin naisvangit, jotka saavat liikaa huomiota tai etuja kirjoittajan mielestä. Kirjoittaja herättää keskustelua siitä, että missä tilassa vanhustenhuolto on kirjoitushetkellä. Kommentoija kuvailee tekstissä vankeja "yhteiskunnan jätteeksi". "Yhteiskunnan jätteellä" hän tarkoittaa sitä, että vangit ovat kaikista alempiarvoisia ihmisiä ja näin heitä voidaan pitää

arvottomina. Tämä viittaus vangeista on tarkoitettu olevan haukkumasanaksi naismurhaajia kohtaan.

- (6) Tuo Lilja on kaksoimurhaaja, poltti elävältä isoäitinsä ja tämän pojan. Tuollaiset pitäisi tuomita kuolemaan ja teloittaa. Elinkautisen pitäisi olla elinkautinen, ei koskaan vapaaksi. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 10.2.2022).

Naismurhaajien teoista, naisvangeista ja vankilaoloista keskusteltaessa ajaututtiin aineistossa jakamaan mielipiteitä myös tuomioista. Keskustelupalstan kommentit heijastavat kirjoittajien halua murhaajien tiukempiin rangaistuksiin ja tyytymättömyyttä nykyisiin oikeusjärjestelmiin. Esimerkissä (6) kommentoijalla on selkeä näkemys siihen, miten henkirikoksia tulisi käsitellä: murhan tehneille oikea tuomio olisi kuolemantuomio tai koko elämän kestävä elinkautinen. Kommentissa tuodaan esille käsitys, että "elinkautisen pitäisi olla elinkautinen", mikä viittaa siihen, että kirjoittaja on tyytymätön nykyisiin tuomioihin, joiden takia elinkautisvangit saattavat päästä vapauteen tuomionsa jossain vaiheessa. Voimakkaat ilmaisut kertovat siitä, että kirjoittaja reagoi aiheeseen tunteellisesti.

Keskustelijat eivät pysty kokemaan sympatiaa erityisesti henkirikosten tekijöitä kohtaan. Keskustelijat pyrkivät kommentoillaan myös etsimään ratkaisuja siihen, miten naismurhaajat voisivat hyvittää tekonsa. Esimerkissä (7) kommentoija osallistuu keskustelunaloitukseen, jossa puhutaan siitä, että murhaajille ja juuri naismurhaajille tulisi määrätä kuolemantuomio.

- (7) Ei missään nimessä noin helppoa loppua paskoille!!!! Pienellä tulella grillaaminen ja silmien päästä kaivaminen on esimerkiksi hyviä keinoja saada ne yhteiskunnan jätteet miettimään edes jokunen vuorokausi tekosiaan!!!! Ja vois olla vaikka kilpailu missä keksitään keinoja pitkittää mahdollisimman tuskallista kuolemaa noille kirpupaskoille!!!! (Murhaajille tämä kohtalo, 24.4.2011)

Lidmanin (2015, s. 123) mukaan naisia, jotka ovat syyllistyneet väkivaltaisiin tekoihin voidaan nähdä olevan vastenmielisiä, koska eivät sovi oletettuihin sukupuolirooleihin. Väkivaltaisten naisten vastenmieliseksi kokeminen voi näyttäytyä ihmisissä siten, että he kertovat vahvoja mielipiteitä näistä tekijöistä. Esimerkki (7) on osoitus siitä, miten väkivaltaisiin naisiin voidaan suhtautua, mikäli heidät koetaan vastenmielisenä. Kommentissa tuodaan ilmi, että kuoleman tulisi olla tuskallinen ja kiduttaminen pakottaisi syyllisiä miettimään tekojaan. Käyttämällä sanoja, kuten "paskoille", "yhteiskunnan jätteet" ja "kirpunpaskoille", kirjoittaja ilmaisee voimakasta paheksuntaa ja inhoa naismurhaajia kohtaan.

Komentissa kirjoittaja ehdottaa kilpailua, jossa keksitään keinoja rangaista ihmisiä mahdollisimman julmasti. Tämä osoittaa erittäin voimakasta halua nähdä rikollisten kärsivän. Kommentti kokonaisuudessaan ei vain ilmaise vihaa tai turhautumista, vaan se myös tekee väkivallasta hyväksytyä. Kommentoijasta on oikeaa kostaa tekijöille väkivalloin, koska kommentoija näkee murhaajien kärsiminen olevan oikeutettua. Toistuvien huutomerkkien käyttäminen ja mielipiteitään korostavat ilmaisut, kuten "Ei missään nimessä", kertovat esimerkin kirjoittajan voimakkaasta tunnereaktiosta. Myös tässä esimerkissä kommentoija tuo avoimesti esille omat tunteensa ja näin pyrkii herättämään ajatuksia muissa keskustelijoissa.

4.2 "Yhdenvertaisuus lakien edessä"

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että ihmisiä tulisi kohdella samalla tavalla riippumatta sukupuolesta, uskonnosta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista (Oikeusministeriö, n.d.). Yhdenvertaisuutta käsittelevässä diskurssissa keskustelu keskittyy siihen, että niin naiset kuin miehetkin ovat murhaan syyllistyneessä samassa asemassa. Lagerspetzin (1996, s. 159–160) mukaan miesten harjoittamaa väkivaltaa voidaan romantisoida keskustelussa. Tämä ei kuitenkaan näy esimerkeissä, koska monet tuomitsevat niin miesten kuin naistenkin tekemät henkirikokset. Sen sijaan Lagerpetzin

ajastus siitä, että naisten väkivaltaisuutta paheksutaan ja ihmetellään, on hyvin vahvasti esillä monessa esimerkkikommentissa.

Keskustelusta käy ilmi, että kommentoijien mielestä molempia sukupuolia tulisi kohdella samalla tavalla esimerkiksi rangaistuksissa. Kommentoijat ihmettelevät sitä, miksi naismurhaajat eritellään käsitteenä muista murhaajista, erityisesti miehistä. He ilmaisevat tyytymättömyyttään siihen, että heidän näkemyksensä mukaan eri sukupuolia kohdellaan eri tavalla rikosten seurauksissa. Diskurssin taustalla näkyy oletus siitä, että ihmisten mielestä naisten ja miesten kohtelu ei ole yhteiskunnassa tasavertaista. Kommenteissa korostetaan naisten ja miesten vertailua, ja tämä vastakkainasettelu onkin pääasemassa tässä diskurssissa. Pällimmäisenä ajatuksena diskurssissa on kuitenkin se, että murha on aina murha, kuka sen tekikään.

- (8) [–] Miestä pidettäisiin tunteettomana murhaajana ja niin kuuluisikin tehdä. En ymmärrä mistä tällainen sairas naismurhaajan ymmärtäminen kumpuaa. Minusta se on aivan käsittämätöntä! (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 9.8.2007)

Keskustelupalstalla puhutaan siitä, että osallistujien mielestä murhan tehneitä naisia ja miehiä kohdellaan eri tavoilla. Esimerkin (8) kirjoittaja osallistuu keskustelunaloitukseen, jossa kerrotaan mielipide siitä, että jos miehet murhaisivat omat lapsensa, heille vaadittaisiin pidempi tuomio kuin naisille samassa tilanteessa vaadittaisiin. Keskustelijoiden mukaan naispuoliset rikolliset saavatkin lievempiä rangaistuksia kuin miespuoliset rikolliset. Tämä nähdään oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden rikkomisena. Esimerkissä (8) tuodaan esille käsitys, että yhteiskunta saattaa kohdella miesten ja naisten tekemiä rikoksia eri tavoin. Kirjoittajan tekstistä voidaan ajatella, että hänen mielestään miesmurhaajia kohdeltaisiin ankarimmin tai vähemmän ymmärtäväisesti kuin naismurhaajia. Esimerkillä kommentoija viittaa siihen, että miesmurhaajia yleisesti pidetään tunteettomina murhaajina, mutta jos kyseessä on nainen, tekoa ei pidetä yhtä pahana. Kommentista voidaan päätellä, että kirjoittajan näkemyksen mukaan yhteiskunnassa kohdellaan murhaajia eri tavoin heidän

sukupuolensa takia. Kommentoija haluaisi, että murhaajia kohdeltaisiin ja tuomittaisiin samalla tavalla sukupuolesta riippumatta.

Kirjoittaja ilmaisee esimerkissä turhautumista siihen, että naismurhaajia saatetaan ymmärtää tai kohdella lempeämmin heidän sukupuolensa takia. Suominen ja muut (2019, s. 16–17) ilmaisevat, että osassa verkkoympäristöissä pyritään muokkaamaan toisten mielipiteitä. Esimerkissä kommentoija luultavasti vastaa muille keskustelupalstan osallistujille, jotka ovat osoittaneet myötätuntoa naismurhaajia kohtaan. Hän käyttää termiä "sairas" painottaakseen, kuinka vääränä hän pitää tätä ajatustapaa ja suhtautumista. Tämän mielipiteen esiin tuomisella hän pyrkii muuttamaan muiden keskusteluun osallistuneiden ajatusmaailmaa naismurhaajista.

- (9) Väkivaltainen nainen voi olla pahempi kuin väkivaltainen mies.Ei mitään puolusteluja.Eikä ymmärrystä heru. [– –] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 9.8.2007)

Esimerkissä (9) yhdenvertainen ajattelu näkyy esimerkissä siten, että kommentoija tuo ilmi ajattelevansa, että nainen on miehen tavoin yhtä kykeneväinen väkivaltaisuuteen. Ajatusta korostetaan nostamalla esille se, että nainen voi olla myös pahempi teoissaan. Kirjoittaja ei kuitenkaan väitä, että naiset olisivat aina pahempia ja julmempia, vaan mainitsee, että tämä on mahdollista. Vastakkainasettelusta ja sukupuolien vertailusta voi päätellä, että yhteiskunnassa on oletus siitä, että nainen ei välttämättä voisi olla väkivaltaisempi kuin mies. Esimerkkikommentin takana voikin siis olla yhteiskunnallinen oletus siitä, ettei naiset voi olla väkivaltaisia ja kommentilla kirjoittaja pyrkii purkamaan tätä oletusta.

- (10) [– –] Miksi muuten on olemassa erillisiä Mies- ja naisvankiloita ? Eikö vankeinhoidossa suositakaan muualla yhteiskunnassa niin suosittua Gender -ideologiaa, joka haluaa häivyttää sukupuolieroja? (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 11.2.2022)

Esimerkissä (10) esitetään alussa kysymys: "Miksi muuten on olemassa erillisiä Mies- ja naisvankiloita?". Tämä aloitus haastaa muut keskusteluketjun jäsenet pohtimaan erillisten sukupuolten mukaisten vankiloiden olemassaolon perusteita. Kirjoittaja viittaa kommentissaan "gender-ideologiaan", joka voidaan taas liittää sukupuolten tasa-arvoon ja feminismiin. Hänen mukaansa tätä ajattelutapaa suositaan yleisesti yhteiskunnassa. Hän kyseenalaistaakin, miksi sukupuolten välistä tasa-arvoa ja sukupuolen moninaisuutta korostavat arvot eivät kuitenkaan päde vankilaympäristössä tai vankien kohtelussa. Näin kirjoittaja esittää kritiikkiä nykyisille vankiloiden käytännöille.

- (11) Karneita tapauksia, mutta häpeä ei kuulu kuin rikoksen tekijöille. Ihan käsittämätöntä vetää tähän koko naissukupuoli. Naisena häpeän. (NAISENA HÄPEÄN HEITÄ SUURESTI!, 3.3.2015)

Esimerkissä (11) kirjoittaja kauhistelee naismurhaajien tekemiä henkirikoksia yleisesti vastaamalla keskustelunaloitukseen, jossa luetellaan naisia, jotka ovat tehneet henkirikoksen ja joita kohtaan aloittaja tuntee myös häpeää. Kirjoittaja mainitsee kommentissa, että "häpeä ei kuulu kuin rikoksen tekijöille". Tällä hän tarkoittaa sitä, että vastuu rikoksesta on yksilöllinen eikä se tule yleistää koko ryhmälle. Vaihtoehtoisesti tällä lauseella hän voi myös viitata siihen, etteivät henkirikosten uhrit ole tehneet mitään väärää. Kommentoija tarkentaa lausetta jatkamalla "Ihan käsittämätöntä vetää tähän koko naissukupuoli." Tässä kirjoittaja ilmaisee voimakasta kritiikkiä sukupuoleen kohdistetusta yleistyksestä ja kokee tämän vääräksi. Esimerkin kirjoittaja oletettavasti vastaa toisen kommentoijan tekstiin, joka on syyttänyt yleisesti naissukupuolta rikoksista. Lidmanin (2015, s. 32) mukaan naisia ei voida pitää identtisinä yksilöinä eikä kokonaisena ryhmänä, vaikka heillä olisi yhteneväisyyksiä elämässä.

Esimerkin kirjoittaja päättää kommentin toteamukseen: "Naisena häpeän.", joka on ristiriidassa aiemman mielipiteen kanssa. Vaikka kirjoittaja on aiemmin erottanut yksittäisten naismurhaajien vastuun kaikista naisista, hän tunnustaa silti kokevansa henkilökohtaista häpeää naisena naismurhaajien teoista. On mahdollista, että naisena hän tuntee olevansa vastuussa toisten naisten teoista. Toisaalta on mahdollista, että

toteamuksella kommentoija tarkoittaa häpeävänsä sitä, että naissukupuolesta tehdään oletuksia ja että koko sukupuolen pitäisi kokea häpeää yksilön tekemästä rikoksesta.

- (12) [– –] naisten aiheuttamaa pahaa oloa ei pidetä minään koska se on miehen huonoutta jos nainen on väkivaltainen, kukaan ei kuitenkaan usko ja jos jotain käy niin sille keksitään sitten "järkisyä"... [– –] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 10.8.2007).

Lidmanin (2015, s. 123) mukaan naisten miehiin kohdistavasta väkivallasta on hiljennetty ja aiheesta on ollut vaikeaa puhua sukupuoliroolien takia. Esimerkki (12) tuo esiin kirjoittajan näkemyksen yhteiskunnan suhtautumisesta naisten harjoittamaan väkivaltaan ja erityisesti sen kohteena oleviin miehiin. Kirjoittajan mukaan "naisten aiheuttamaa pahaa oloa ei pidetä minään". Tällä kommentilla kirjoittaja kertoo tunteestaan, jonka mukaan yhteiskunta vähättelee naisten miehiä kohtaan aiheuttamaa haittaa tai väkivaltaa. Hän tuo ilmi, että mielestään yhteiskunta näkee väkivallan uhrina olevan miehen heikoksi tai epäonnistuneeksi, etenkin silloin, jos väkivallan tekijä on nainen. Tämä ajatus voi olla peräisin siitä, että Lidmanin (2015, s. 23, 61–63) mukaan juuri miesten naiseen kohdistamaa väkivaltaa on perusteltu oikeutetuksi, mutta naisten tekemästä väkivallasta ei puhuta paljon. Kirjoittaja esittää ajatuksen, että miehet, jotka kokevat naisten aiheuttamaa väkivaltaa, eivät tule ymmärretyiksi tai uskotuiksi. Tämä osoittaa hänen tuntemuksensa siitä, että miesten kokemukset olisivat aliarvostettuja. Lisäksi kirjoittajan mielestä yhteiskunta pyrkii löytämään järkisyitä tai selityksiä naisten tekemälle väkivallalle, mikä saattaa vähätellä aiheen tai yksittäisen tilanteen vakavuutta.

- (13) Olisihan se prenikka rintaan, jos saataisiin moninkertainen naismurhaaja kiinni. Siinä tilastot komistuisivat kummasti ja tutkijat saisivat mainetta ja komeita lööppejä. (Poliisit taas vainoharhoissaan !, 9.2.2008)

Keskustelijat tuovat kommentissa esille myös sitä, että miten media suhtautuu naismurhaajiin. Esimerkillä (13) kommentoija myötäilee keskustelunaloitusta, jossa kritisoidaan poliiseja ja valtiota siitä, että he ovat keskustelijan mielestä liian vähin todistein tuominneet naismurhaajan. Esimerkissä käytetyllä "Olisihan se prenikka

rintaan" lauseella tarkoitetaan, että saadaan kunniamerkki jostain hyvästä teosta. Tässä kommentissa ilmaus voidaan lukea niin, että jotkut tahot saavat kunniaa naismurhaajan kiinnijäämisestä. Kirjoittaja pohtii, että naismurhaajan kiinnijääminen olisi tilaisuus saada huomiota ja mainetta tutkijoille ja medialle. Ilmauksella "Komeita lööppejä" kommentoija viittaa siihen, että media saattaisi hyödyntää tapausta saadakseen huomiota herättäviä otsikoita.

Esimerkkikommentissa kerrotaan myös, että naismurhaajien kiinnisaaminen parantaisi tilastoja. Tilastojen parantuminen voi tarkoittaa muun muassa murhaajien sukupuolierojen tasaantumista tai selvitettyjen murhien määrää kokonaisuudessa. Kommentoija ei kerro tätä suoraan, mitä lauseella tarkoitetaan, joten tarkoituksesta ei voida olla varmoja. Kaiken kaikkiaan kirjoittaja epäilee yhteiskunnan, median ja viranomaisten suhtautumista henkirikostapauksiin, erityisesti kun kyseessä on naisten tekemä rikos.

4.3 "Kaikkeen ne naiset suostuu"

Tässä diskurssissa tuodaan esille, että naiset eivät ole itse vastuussa teossa vaan syyllisyys sysätään jollekin toiselle henkilölle tai taholle. Syyllisyys siirretään toiselle esimerkiksi kertomalla, että naista on ohjailtu tekemään murha eikä näin ole itse vastuussa teosta. Lisäksi diskurssia tukevista kommentteista annetaan se vaikutelma, että naiset ovat sukupuolista heikompia eivätkä he kykene murhien tekemiseen esimerkiksi ilman miestä tai puolisoaan. Lagerspetzin (1998, s. 259) mukaan historiassa naisia onkin pidetty juuri heikompina ja alistuvina. Tämä historiassa yleisenä pidetty oletus selittää sitä, miksi useassa diskurssin kommentissa ei uskotakaan naisen väkivaltaisuuden olevan mahdollista.

Diskurssissa korostuu, että ihmisillä on tietyt oletukset siitä, millaisia naisten tulisi olla. Lempiaisen (2001, s. 37) mukaan yhteiskunnassa vaikuttavat odotukset ovat merkittävä osa naisten elämää. Luvun esimerkeissä painotetaan erityisesti sitä, että ei osata ajatella

naisten kykenevän murhien tekemiseen. Kommenteissa naisia säälitään siitä syystä, että he eivät ole itse kyenneet esimerkiksi kieltäytymään murhan tekemisestä. Keskustelijat siis uskovat, että naismurhaajat eivät ole oikeasti tehneet tekojaan itse. Tämä voi heijastua siitä, ettei fyysisen väkivallan käyttämistä mielletä yleensä naisen käytökselle sopivaksi (Grönfors, 1994, s. 63–74; Lattu, 2008, s. 188).

- (14) [– –] Mies on todennäköisesti rääkännyt naista ja saanut lopuksi puukosta. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 11.2.2022)
- (15) Kaikkeen ne naiset suostuu yt-miehen painostuksesta..... En tajuu miks se on niin **tun vaikeeta sanoa ei. (Paloittelijamurhaaja, 3.8.2011)

Suomi24-keskustelupalstan keskusteluissa tuodaan esille ajatus siitä, että nainen ei tekisi henkirikoksia, jos he eivät olisi kokeneet ensin itse väkivaltaa. Esimerkissä (14) kerrotaan, että nainen on päätenyt murhaamaan miehensä todennäköisesti siitä syystä, että mies on "rääkännyt" eli pahoinpidellyt naista. Esimerkkiin ovat kuitenkin muut keskustelijat tarkentaneet, että heidän mukaansa nainen ei ollut kokenut parisuhdeväkivaltaa. Lisäksi muut kommentoijat pyrkivät arvelemaan, miksi keskustelunaiheena ollut nainen on päätenyt murhaamaan ja keitä uhreiksi on joutunut.

Komentissa ja yleisesti keskustelussa oletetaan, että miehet ovat useammin väkivallan tekijöitä ja naiset sen uhreja, vaikka todellisuus on monimutkaisempi. Kommentti alkaa sanalla "todennäköisesti", mikä osoittaa, että kirjoittaja tekee arvauksia eikä tieto perustu faktaan. Lisäksi kommentti heijastaa yleisiä oletuksia sukupuolirooleista ja väkivallasta. Kirjoittaja tekee oletuksen, että mies on ollut väkivaltainen ja nainen on murhan tapahtumahetkellä puolustanut itseään teräaseella. Tällaiset oletukset voivat kummuta yleisistä käsityksistä sukupuolten rooleista ja väkivallasta suhteissa. Lidmanin (2015, 47–48) mukaan miesten väkivaltaisuus naisia kohtaan on nähty oikeutettuina. Tämä johtuu siitä, että miesten vallankäyttö on nähty hyväksyttävänä, koska miehet ovat sukupuoliroolien mukaisesti naisten yläpuolelle.

Myös esimerkki (15) sisältää oletuksia ja yleistyksiä naisten käyttäytymisestä ja siitä, miten miehet vaikuttavat heihin. Esimerkkikommentti jatkaa muiden keskustelunaloitukseen vastaavien ihmettelyä siitä, miksi naismurhaajat ovat päätyneet tekemään murhan. Kirjoittaja tekee oletuksen naissukupuolen tekemistä asioista käyttämällä lausetta ”Kaikkeen ne naiset suostuu”. Tällä kirjoittaja ilmaisee turhautumistaan siitä, miksi naiset eivät kieltäydy painostavissa tilanteissa. On tärkeää tarkentaa, että kommentoija olettaa, että naismurhaaja on tehnyt murhan juuri miehen painostuksesta eikä esimerkiksi omasta tahdostaan tai muusta syystä. Kommentti heijastaa mahdollisia yhteiskunnallisia käsityksiä siitä, kuinka naiset käyttäytyvät suhteissaan miehiin, ja kuinka naiset kokevat painetta saada miehiltä hyväksyntää. Esimerkissä tehtyjen oletusten takana on laajemmat yhteiskunnallisesti luodut sukupuoliroolit.

- (16) [– –] Voi tätä peliä pelata näinkin, eikä aina niinpäin, että miesten tekemiset on naisten syytä. Miksi muuten miesten huonot tekemiset on naisten syytä, mutta hyvät tekemiset ei naisten ansiota? (Paloittelijamurhaaja, 3.8.2011)

Esimerkissä (16) keskustelija pohtii laajempia yhteiskunnallisia käsityksiä ja asenteita sukupuoliin liittyen. Kommentoijan mielestä yhteiskunnassa naisia saatetaan syyttää miesten toiminnasta. Tekstillä ”Miksi muuten miesten huonot tekemiset on naisten syytä, mutta hyvät tekemiset ei naisten ansiota?” kirjoittaja kertoo näkemyksestään, jonka mukaan naisia syyllistetään miesten huonosta käyttäytymisestä, mutta naisten ei ajatella olevan osallisena miesten hyvään käytökseen. Kysymyksen asettamisella kommentoija haluaa haastaa muita keskusteluun osallistujia miettimään yhteiskunnallisia oletuksia sukupuolista ja siitä, kenen vastuulla niin hyvät kuin huonotkin teot ovat.

- (17) Jotenkin veikaan, että tämän jo todella nuorena verisiin seikoiluihin ajautuneen naisen olisi tarvinnut saada sitä kädestä pitämistä ja rakkautta jo hyvin paljon varhaisempina elinvuosina, että tällainen kehityskaari olisi vältetty. (Paloittelijamurhaaja 3.8.2011)

Keskustelussa osallistujat miettivät syitä, miksi naiset tekevät henkirikoksia. Esimerkissä (17) kirjoittaja uskoo, että naisen henkirikollisuus on seurausta siitä, että hän ei saanut riittävästi huolenpitoa ja rakkautta aikaisemmin elämässään. Tämä oletus perustuu ajatukseen, että huolenpito on ratkaisevassa osassa ihmisen kehitystä ja hyvinvointia. Vaikka kirjoittaja puhuu naisesta, joka on tehnyt murhan, hän osoittaa empatiaa ja ymmärrystä yksilön taustaa kohtaan. Tämä empatia näkyy siten, että kommentin kirjoittaja ajattelee, että vaikeat lähtökohdat ovat syynä murhan tekemiselle.

(18) Jos joku komea nuori mies olisi aidosti välittänyt tästä työstä olisi käynyt aivan toisin. (Paloittelijamurhaaja, 3.8.2011)

Esimerkki (18) tuo esille ajatuksen siitä, että muiden ihmisten välittäminen voivat olla ratkaisevassa roolissa ihmisten elämässä. Esimerkissä kirjoittaja uskoo, että naismurhaaja ei olisi välttämättä päätenyt tekemään murhaa, jos hänestä olisi välitetty ennen murhan tekemistä. Kirjoittaja mainitsee kommentissa tärkeäksi asiaksi "aidon välittämisen", jolla hän korostaa ihmissuhteiden merkistä ja sitä, että toisista välitetään ilman esittämistä tai teeskentelyä. Kommentissa kirjoittaja mainitsee "komean nuoren miehen", mikä viittaa siihen, että kirjoittaja näkee ulkonäön tärkeänä tekijänä ihmissuhteissa ja sen vaikutuksessa ihmisen elämään. Tämä voi kuvastaa yhteiskunnan laajempia oletuksia siitä, että ulkonäöllä on merkitystä ihmissuhteissa. Lisäksi tekstissä tehdään oletus siitä, että juuri miehen osoittama välittäminen olisi välttänyt naista tekemästä murhaa. Tällä kommentoija nostaa merkittäväksi asiaksi miehen osallisuuden naisen elämässä ja päätöksenteossa. Kommentoija käyttää naismurhaajasta sanaa "tyttö", jolla hän Nikusen (2001, s. 163) mukaan luo hyväksyttävämpää kuvaa teosta tai yrittää inhimillistää tekijää.

(19) Ei olisi tuokaan tyttö paloittelut ketään, eikä vesurilla kylmäksi vetänyt, jos joku poika olisi aikoinaan kädestä kinni pitänyt ja rakkautta antanut. Nyt joutui kaksi miestä tappamaan. [– –] (Paloittelijamurhaaja, 3.8.2011)

Myös esimerkissä (19) käytetään ”tyttö” nimitystä, jotta naismurhaajasta voitaisiin tehdä inhimillisempi. Tällä myös heijastetaan sitä, että naismurhaajan tekoja tulisi ymmärtää, koska kyseessä oli vain ”tyttö”. Esimerkissä korostetaan myös naisen elämässä miehen antamaa huomiota ja osoittamaa välittämistä. Kommentti tuo ilmi näkemyksen siitä, että rakkauden ja huomion saaminen nuoruudessa voisi estää sen, että naiset päätyisivät tekemään henkirikoksia. Kommentissa korostetaan sosiaalisten suhteiden ja niiden puutetta syynä henkirikoksille. Tämä on ristiriidassa Lagerspetzin (1998, s. 159–160) huomioon siitä, että yleensä naisten rikollisuutta on pyritty selittämään enemmän biologisilla kuin sosiaalisilla tekijöillä.

Esimerkki (19) tuo myös esille sukupuolirooleja, viitaten siihen, että ”pojan” olisi pitänyt antaa ”tytölle” rakkautta. Sukupuoliroolien perusteella naiset tarvitsevat miehet huomiota ja rakkautta. Kommentissa tuodaan ilmi, että naismurhaaja ”joutui” tekemään kyseisen henkirikoksen. Tällä voidaan viitata siihen, että olosuhteiden ja painostamisen takia hän päätyi tekemään teon vastoin tahtoaan. Käyttämällä tätä ilmaisua kommentoija siirtää vastuun henkirikoksesta toiselle taholle ja näin osoittaa empatiaa naista kohtaan.

Aina kommentoissa ei siirretä syyllisyyttä vain miessukupuolelle vaan muut ulkoiset asiat nähdään myös syyllisenä naisten tekemiin murhiin. Esimerkissä (20) nähdään, että syy murhaan liittyy mieheen, mutta taustalla on muitakin syitä.

(20) eivät edes asuneet hänen luonaan...mutta silti ne piti saada murhata...todennäköisintä tässä on kosto miehelle! Kyllä naisen pitäisi yhden lapsen kanssa hyvinkin jaksaa...vaikka ymmärrän että masentuneena se voi olla haastavaa mutta siihen pitää hakea apua...tai jos haluaa välttämättä jonkun murhata niin aloittaa itsestä vaikka sitten... [– –] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 7.8.2007)

Esimerkissä (20) puhutaan naisesta, joka on tekstin mukaan murhannut lapsen. Tekstissä ei erotella, oliko kyseessä murhaajan oma lapsi. Lisäksi lapsesta puhutaan niin monikossa kuin yksikkönäkin, joten ei voida olla varmoja onko uhreja useita vai yksi. Kommentissa

kerrotaan, että nainen oli päätenyt tekoön, koska ei ole pystynyt pitämään lapsesta huolta. Kommentoija on hämmentynyt murhaajan teon motiivista, koska uhrit, tässä tilanteessa lapset, eivät hänen mukaansa asuneet naisen itsensä luona. Tämä tekee kommentoijan mielestä murhasta entistä käsittämättömämmän, koska näin teko on todennäköisesti harkittu. Kommentissa arvaillaan, että taustasyynä murhalle olisi ollut se, että naismurhaaja haluaa kostaa miehelleen. Tekstissä ei tuoda ilmi, onko kosto tarkoitettu lasten isälle vai jollekin muulle miespuoleiselle henkilölle. Lopuksi kommentoija ehdottaa esimerkissä, että jos henkilö haluaa murhata, hänen olisi pitänyt murhata itsensä eli tehdä itsemurha.

Vaikka esimerkissä (20) puhuttavan teon syyn epäillään liittyvän myös mieheen, silti kommentissa korostetaan enemmän muita syitä: mielenterveyteen liittyvät ongelmat nähdään olevan yhtenä isona syynä murhille. Kommentoija tuo ilmi, että esimerkissä puhuttavalla naismurhaajalla olevan masennus ja uskoo sen olevan syynä siihen, miksi nainen on päättänyt murhata lapsen. Esimerkissä viitataan siihen, että masennus voi vaikuttaa henkilön kykyyn huolehtia lapsesta, mutta samalla painottaen sitä, että mielenterveyden ongelmiin olisi pitänyt hakea apua. Lisäksi kommentissa hän olettaa, että ”naisen pitäisi yhden lapsen kanssa hyvinkin jaksaa”. Tämä mielipide voi kuvastaa sukupuolittunutta käsitystä siitä, miten naiset yleisesti nähdään äitinä ja lastenhoitajana. Kommentista voidaan huomioida, että kirjoittaja olettaa naisen olevan luontainen hoivaaja ja äiti. Tämä onkin Lagerspetzin (1998, s. 259) mukaan yleinen ajattelutapa, koska aggressiivisuutta ja näin myös henkirikollisuutta ei ole osattu yhdistää hoivaaviin naisiin.

- (21) Tosi fiksulta ja älykkäältä vaikutti muuten. Todennäköisesti jos miehensä ei ole taparikollinen Lilja tulee selviytymään elämässä hyvin. Myös Mirella oli romaniksi fiksu. Vaikea sanoa miten hän tulee elämästä selviämään. Tuntuu että romanit elävät jonkisteisessa joukkopsykoosissa. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 4.4.2022)

Esimerkissä (21) kirjoittaja korostaa sitä, että murhasta tuomittujen naisten tulevaisuus ei ole kiinni heistä itsestään vaan muista ulkopuolisista tekijöistä. Kommentin alussa kirjoittaja kehuu naismurhaajaa ”fiksuksi ja älykkääksi”. Kommentoija kuitenkin lisää tekstinsä loppuun sanan ”muuten”, jolla tarkoitetaan, että jokin hänessä tai hänen teoissaan ei välttämättä ole kehumisen arvoista. On mahdollista, että tällä kommentoija viittaa naisen tekoihin, joita kirjoittaja ei hyväksy. Kirjoittaja kertoo kommentissa, että naismurhaajan elämässä selviytymisen edellytykset liittyvät siihen, onko hänen kumppaninsa rikollinen. Tällä ilmaisulla voidaan ajatella, että kommentoija ei luota naismurhaajan omiin elämänhallintakykyihin.

Esimerkki (21) sisältää myös kommentoijan oletuksia romaneita kohtaan. ”Mirella oli romaniksi fiksi” ja ”Tuntuu että romanit elävät jonkiasteisessa joukkopsykoosissa” lauseet kertovat, että kommentoijalla on negatiivisia oletuksia romaneita kohtaan. Ensimmäisessä lauseessa kommentoija tuo ilmi, ettei hän ajattele romanien olevan yleisesti ”fiksuja”. Toisella lauseella hän tekee toisen oletuksen romaneista yhteisönä, sillä hänen mielestään koko romaniyhteisö käyttäytyy epänormaalisti. Kommentoija kertoo mielipiteensä naismurhaajasta ottaen huomioon hänen muut ominaisuudet, kuten juuri romaniyhteisöön kuulumisen.

4.4 ”Ei se ole mikään lepokoti”

Tässä diskurssissa keskustelupalstan kommenteissa ymmärretään naismurhaajia ja myös puolustellaan heitä. Aikaisempiin diskursseihin verrattuna positiivinen suhtautuminen on uusi näkökulma, koska monet kommentoijista ovat suhtautuneet naismurhaajiin negatiivisesti. Kommentoijat pyrkivät teksteissään selittämään syitä naisten tekojen taustoja. Tämä eroaa luvun 4.3 diskurssiin siten, että tässä diskurssissa lähtökohta naismurhaajien tekojen selittämiseen ei ole syyttävä vaan ymmärtävä. Kommenteista käykin ilmi, että kommentoijat voivat tuntea sympatiaa keskustelun naismurhaajia kohtaan. Diskurssin keskustelussa murhaajat nähdään samanlaisina ihmisinä kuin

muutkin. Keskustelussa tuodaan esille, että he pystyvät ymmärtämään, ettei tekojen syyt ole yksinkertaisia.

- (22) [– –] Koen tällaisen vankila muodon hyväksi. Naiset saavat apua ja toivottavasti rikollisuus jää pois. Liljan elämä ei ole ollut helppoa. Meistä kukaan ei ole toisen henkilön tuomitsija. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 2.10.2022)

Esimerkissä (22) kommentoija osallistuu keskusteluun naismurhaajien vankilaolosuhteista ja naisvangeista kertovasta *Linna*-televisiosarjasta. Esimerkkikommentin kirjoittaja ilmaisee kommentissaan olevansa tyytyväinen sarjassa esitettyyn vankilaan ja sen käytäntötapoihin, koska ne ovat hänen mielestään inhimillisiä. Kaikki eivät ole kuitenkaan esimerkin kirjoittajan kanssa samaa mieltä. Muut osallistujat vastaavat, että liian hyvät vankilaolot voivat tehdä houkuttelevaksi vaihtoehdoksi sen, että vapautumisen jälkeen vankilaan olisi hyvä palata. Esimerkin (22) kirjoittaja kuitenkin korostaa uskoaan siihen, että vankilamuoto, jossa naiset saavat apua on hyödyllinen. Tähän kommentoija saa vastaukseksi ihmettelyä siitä, miksi naismurhaajien kuuluu saada opetusta hyödyllisistä taidoista, joita he voisivat käyttää vapauduttuaan väärin jatkaakseen rikollista elämää.

Esimerkissä kirjoittaja tuo ilmi kokevansa sääliä naismurhaajaan kohtaan, koska tämän elämä ei ole ollut helppoa. Tällä ajattelutavalla kommentoija tuo ilmi, että hän yrittää nähdä murhaajan tilanteen myös tekijän näkökulmasta. Lopuksi hän painottaa, että yksittäiset ihmiset eivät voi tuomita toisia. Tämä on moraalinen näkemys, joka kehottaa ihmisiä olemaan tuomitsematta muita ihmisiä ja jättämään syyllisten etsimisen oikeuslaitoksen tehtäväksi.

- (23) [– –] Kuinka pitkät ovat jonot vapaudessa lapsille, nuorille ja vanhemmillekin ihmisille jotka tarvitsivat apua mielenterveysongelmiin. Monet rikokset ja itsemurhat voitaisiin ehkäistä jos olisi apua nopeammin saatavilla. Tietysti vangitkin tarvitvat apua mutta lapset ja nuoret ENSIN! TYÖVELVOLLISUUS VANKILAAN JA HYÖDYLLISIÄ TYÖPAIKKOJA! (Lilja, 31,

on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 11.2.2022)

Keskustelusta pystyy erottamaan huolen mielenterveyspalveluiden saatavuuden haasteista kuin myös siitä, miten naisvankeja kohdellaan. Esimerkissä (23) kommentoija toteaa, että mielenterveyden haasteet voivat olla syynä henkirikosten tekemiseen. Kommentoijan mukaan rikollisuutta ja itsemurhia voitaisiin ehkäistä parantamalla mielenterveyspalveluiden saatavuutta. Tämä viittaa siihen ajatukseen, että rikollisuus ja itsemurhat ovat osittain seurausta mielenterveysongelmista tai niiden hoitamatta jättämisestä. Vaikka kommentoija myöntää, että naisvangit tarvitsisivat mielenterveyspalveluita, hänen mielestään olisi vieläkin tärkeämpää priorisoida lasten ja nuorten hoitaminen. Hän ei kuitenkaan kiellä naisvankien kuntoutumisen tärkeyttä ja ehdottaakin ratkaisuja tämän takaamiseksi. Kommentoija ehdottaa esimerkiksi työvelvollisuutta vankilaan, joka voisi auttaa heitä kuntoutumaan. Voidaan ajatella, että keskustelijat haluavat uskoa siihen, että naismurhaajat voivat hyötyä vankilassaolosta ja näin päästä vapauduttuaan takaisin kiinni elämään ilman rikoksia.

(24) Koitahan lukita ittes vuosiksi vaikka puuliiteriin, niin aukeaa sinullekin tuo vankina olo. Ei se ole mikään lepokoti, (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja, 7.3.2022)

Esimerkillä (24) kommentoija pyrkii kertomaan muille keskustelijoille, että vankilaelämä on vaikeampaa kuin ulkopuolinen voisi kuvitella. Kommentoija pyytää muita keskustelijoita kuvittelemaan, miltä tuntuisi olla suljettuna pieneen tilaan pitkäksi aikaa. Tällä hän yrittää saada muita ymmärtämään, kuinka raskasta vankilassa olo voi olla. Voidaan myös olettaa, että kommentti on tarkoitettu vastauksena jollekin aiheesta eri mieltä olevalle, joka ajattelee, että vankilaolojen tulisi olla huonompia. "Ei se ole mikään lepokoti" on suora viittaus siihen käsitykseen, että vankilassa olo olisi helppoa. Esimerkissä kommentoija painottaa sitä, että muiden tulisi ymmärtää naismurhaajia ja heidän vaikeaa elämäänsä vankilassa.

- (25) Se on hyvä täällä huudella ja tuomita anonyyminä,kaikilla eri lähtökohdat ja LUKUISIA eri syitä miksi päätyneet hirmuisiin tekoihin,voin kertoa pitkään lusineena ja jo kymmenisen vuotta sitten tapani parantaneena että ei ole niin mustavalkoista tää touhu,ja voisin sanoa monille täällä kommentoijille ihan suoraan että:IDIOOTIT. (Lilja, 31, on yksi Suomen vaarallisimmista naisista: Istuu elinkautista ja tekee lukio-opintoja 31.3.2022)

Suomi24-keskustelupalstalla osa kommentoijista kehottaa ihmisiä kokemaan empatiaa naismurhaajia kohtaan. Nämä keskustelijat kohdistavat kritiikkiä niitä kohtaan, jotka tuomitsevat naismurhaajat ilman, että yrittäisivät ymmärtää naismurhaajien tekojen taustalla olevia syitä. Esimerkissä (25) kommentoija tuokin ilmi, että muiden kommentoijien tulisi ymmärtää naismurhaajia paremmin ja että vankilassa oleminen ei ole helppoa.

Esimerkin kirjoittaja ottaa myös kantaa siihen ajatukseen, että muut keskustelijat voisivat sanoa verkossa mitä tahansa nimettömästi. Myös Hautakankaan (2006, s. 29) mukaan, nimettömyyden turvin keskusteluun osallistujat pystyvät ilmaisemaan tunteitaan ja ajatuksiaan voimakkaammin kuin kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa. Tämä näkemys kertoo, että kommentoijan mielestä on helppoa arvostella muita ihmisiä, kun ei tarvitse paljastaa kirjoituksiensa lomassa omaa nimeään. Kommentoija harjoittaa tekstissään Tanskasen (2009, s. 51–52) määrittelemää metakommunikaatiota, koska tämä juuri kommentoi keskustelun luonnetta eikä tällä niinkään tuota lisää informaatiota tekstiin.

Jatkaessaan kommentin kirjoittaja kuitenkin lisää, että henkirikollisuuteen tai muuhun rikollisuuteen johtavat syyt eivät välttämättä ole yksinkertaisia. Hän tuokin kommentissa esille, että hän on itsekin ollut vankilassa ja tehnyt elämässään muutoksen tuomion jälkeen. Oman kokemuksen kertomisella hän pyrkii vaikuttamaan muiden keskustelijoiden mielipiteisiin naisrikollisista ja naisvangeista. Kommentoija myös ilmaisee pettymystään muihin keskustelijoihin, jotka eivät pysty ymmärtämään syitä rikoksien takana. Kommentoija nimittelee näitä keskustelijoita ”idiooteiksi”. Tällä ilmauksella hän pyrkii tehostamaan oman kommenttinsa vaikuttavuutta, mutta myös herättämään vastakkaista mieltä olevissa keskustelijoissa tunteita.

- (26) Murhaajien tuomiot joutaisi olla kovempia mutta ei mitään kidutuksia saati kuolemantuomioita. Sitäpaitsi itse lusiessani omaa lyhyttä kakkuani näin kyllä miten murhaaja katui ja tuskaili tekonsa vuoksi, minusta siinä oli ihan tarpeeksi rangaistusta hänelle ja sitä riittää vielä piiiitkäksi aikaa. (Murhaajille tämä kohtalo, 25.4.2011)

Kaikki keskustelijat eivät osaa päättää, mitä mieltä he ovat naismurhaajien rangaistuksista ja tästä syystä heidän ajatuksensa ovat kaksijakoisia. Monet keskustelunaloitukseen osallistujat eivät puolustele naisten tekoja, mutta eivät silti toivo murhaajille kuolemantuomioita tai epäinhimillisiä olosuhteita vankiloihin. Heidän mukaansa huonot vankilaolot eivät auta siihen, että rikokset vähentyisivät. Kirjoittaja esimerkissä (26) kannattaa kovempia rangaistuksia murhaajille, mutta asettaa kuitenkin rajansa kuolemantuomioihin ja kiduttamiseen. Tämä kertoo siitä, että hän on pohtinut, miten naismurhaajia tulisi rangaista. Kirjoittaja tuo esille myös oman kokemuksensa vankilassaolosta, joka antaa hänelle mahdollisuuden tarkastella aihetta henkilökohtaisesta näkökulmasta. Hän korostaa sitä, ettei pidä unohtaa, että ihminen rankaisee itseään rikoksistaan koko elämänsä ajan omassa mielessään eikä voi välttämättä unohtaa niitä. Hänen mielestään on jo itsessään rankaisu, että omatunto muistuttaa teosta loppuelämän ajan.

- (27) [– –] Toivottavasti nainen saa mojavat korvaukset valtiolta, sillä murhaajan varjo säilyy hänen yllään, tapahtuipa jatkossa mitä tahansa. Me muut saamme taas iloita poliisien typeryydestä ja virkaintoisuudesta. [– –] (Poliisit taas vainoharhoissaan!, 8.2.2008)

Esimerkissä (27) osoitetaan kritiikkiä poliisin toimintaa kohtaan, koska he ovat tuominneet kommentoijan mukaan syyttömän naisen. Kommentissa puhutaan naisesta, joka on tuomittu murhasta. Esimerkin kirjoittaja ei usko, että nainen on syyllinen tekoon ja tämä on saanut itselleen ”murhaajan varjon”. ”Murhaajan varjolla” kommentoija tarkoittaa sitä, että naisesta on julkisuudessa puhuttu syyllisenä eikä tätä unohdeta helposti. Kommentoijan mielestä poliisit ovat olleet ”virkaintoisia” ja halunneet vain löytää nopeasti syyllisen murhalle. Hän osoittaa myötätuntoa naista kohtaan ja painottaa,

että näkee tämän olevan epäoikeudenmukaisesti kohdeltu. Kommentin kirjoittaja myös toivoo, että nainen saisi korvaukset väärinkohtelusta.

4.5 "Hirmuliskoäidit"

Suomi24-keskustelupalstan kommentteissa korostetaan naiseuden ja äitiyden yhteyttä. Äitiys on yhteiskunnallisesti puhuttava aihe, koska siihen liittyy oletuksia sukupuolista ja niihin liittyvistä rooleista. Sukupuolirooleissa kertovissa lähteissä naisten kohdalla korostettiin äidin roolin merkitystä. Nikusen (2001, s. 161) mukaan keskustelussa naisuus voi jäädä vähemmälle huomiolle, koska naisten rooli äitinä on monille merkittävämpi aisa. Useat keskusteluista, jotka liittyvät naiseuteen ja äitiyteen liittyvät naisten tekemiin perhesurmiin. Tästä huolimatta naismurhaajista puhuttaessa keskustelu ajautuu herkästi siihen, että pohditaan tekijöiden äitiyttä, vaikka tapaus ei itsessään liittyisi esimerkiksi perhesurmaan.

- (28) Kun lukee eri nettikeskusteluja Espoon tapauksesta on hämmästyttävää kuinka lapsensa murhannutta äitiä ymmärretään. "Ei ollut oma itsensä", "ymmärrystä vailla", "ei pidä tuomita", "yhteiskunnan vika" ja muuta samanlaista soopaa. Jos isä olisi saman tempun tehnyt ei sympatiaa heruisi, vaadittaisiin että hän istuisi loppuikänsä vankilassa! Miestä pidettäisiin tunteettomana murhaajana ja niin kuuluisikin tehdä. [- -] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 7.8.2007)

Esimerkissä (28) kommentoija kertoo, että hänen näkemyksensä mukaan verkkokeskusteluissa on esitetty myötätuntoa äitiä kohtaan, joka on murhannut oman lapsensa. Kommentoija listaa erilaisia tapoja, joilla osa keskustelijoista on ilmaissut ymmärrystä lapsensa murhaneita äitejä kohtaan. Kommentoija myös ilmaisee oman kriittisen suhtautumisensa näihin näkemyksiin kertomalla, että myötätunnon osoittaminen on "soopaa" eli valetta. Kommentoijan mukaan, jos saman rikoksen tekijä olisi ollut mies eli isä, yleinen asenne olisi ollut tekijää kohtaan kriittisempi ja vaativampi. Tällä hän nostaa esiin mahdollisen sukupuolittuneen asenteen, jossa naisen tekemää

rikosta ymmärretään enemmän kuin miehen vastaavaa tekoa. Esimerkissä myös oletetaan, että miehet saavat eri pituisia tuomioita kuin naiset. Näillä oletuksella kommentoija tuo esille, että sukupuolia kohdellaan yhteiskunnassa eri tavoin.

- (29) [– –] Kyllä äiti tiesi mitä teki. Murhasi omat lapset. Ei muuta kuin elinikäinen vankimielisairaala! Mieli piteeni tuntuu suoralta ja loukkaavalta, mutta olen samaa mieltä aloittajan kanssa. Mikä tekee naisesta paremman MURHAAJAN???. (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 9.8.2007)

Esimerkissä (29) kirjoitetaan lapsensa murhaneesta naisesta, jonka lisäksi pohditaan naismurhaajien kohtelua yhteiskunnassa. Kommentoija ottaa kantaa siihen, että kertomassaan tapauksessa äiti oli tietoinen tekemästään henkirikoksesta ja ymmärsi sen seuraukset. Hän tuomitsee teon tekstissään ja esittää oman ajatuksensa siitä, minkälainen rangaistus kyseisen äidin tulisi saada. Kommentissa pyritään herättämään muissa osallistujissa keskustelua kysymyksellä: ”Mikä tekee naisesta paremman MURHAAJAN???”. Kysymyksestä voidaan tehdä oletus, että kirjoittajan mielestä naisia ja äitejä kohdellaan paremmin sekä heidän tekojaan käsitellään eri tavoilla. Tällä kysymyksellä kommentoija voi toisaalta ilmaista myös turhautumista siitä, miksi naisen mahdollisesti oletetaan olevan vähemmän syyllinen rikoksiin verrattuna mieheen.

- (30) [– –] Minusta se on aivan sama olkoon äiti tai isä, hirveää se joka tapauksessa on ja sama ymmärtämisen suitsutus on lehdissä ollut jos isä on tappanut lapsensa tai puolisonsa. "hänet tunnettiin kilttinä ja tunnollisena miehenä tai hän oli hyvä äiti" [– –] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 7.8.2007)

Osa kommentoijista on kuitenkin sitä mieltä, että naisia ja miehiä, tai äitejä ja isiä, kohdellaan samalla tavalla. Samanlainen kohtelu on heidän mukaansa näkynyt esimerkiksi lehtikirjoituksissa. Esimerkissä (30) kerrotaan, että murhaajan sukupuolen ei pitäisi vaikuttaa siihen, miten murhaa arvioidaan tai miten siitä puhutaan mediassa ja muissa keskusteluissa. Kommentissa korostuu, että riippumatta tekijän sukupuolesta, rikos on aina yhtä vakava ja paheksuttava teko. Kirjoittajan mukaan mediassa onkin puhuttu niin äideistä kuin isistä positiiviseen sävyyn, vaikka nämä olisivat murhanneet

lapsensa. Tällä hän pyrkii vastaamaan muiden saman keskustelunaloitusten osallistujien kommentteihin siitä, että vain äitejä keuhuttaisiin mediassa teoistaan huolimatta. Esimerkin kirjoittaja kertookin tekstissään esimerkin, miten mediassa keuhutaan murhaajia. Tämän esimerkin mukaan, jos murhaajat on tunnettu muun muassa kiltteinä tai tunnollisina, he voisivat olla silti hyviä vanhempia. Tällä kommentoija kritisoi sitä tapaa, miten murhaajia saatetaan teon jälkeen kehua mediassa.

- (31) Hirmuliskoäidit ovat piilossa ja näkymättöminä perheissä. Perhe on sitä mitä nämä äidit esittävät eikä niinkuin asiat oikeasti ovat. (NAISENA HÄPEÄN HEITÄ SUURESTI!, 4.3.2015)

Esimerkissä (31), kommentoija toteaa, että äidit esittävät olevansa kunnossa eivätkä tuo ilmi esimerkiksi sitä, että asiat ovat huonosti tai heidän jaksamisessaan on puutteita. Kommentoijan mielestä monet perheen sisäiset ongelmat eivät aina näy ulospäin ja saattavat jäädä tunnistamatta. He saattavat esittää perheensä olosuhteet ulospäin toisin kuin ne todellisuudessa ovat, joko suojelemaan itseään kritiikiltä. On myös mahdollista, että äidit tarvitsevat apua, mutta he eivät osaa tai halua pyytää tukea muun muassa arkeen. ”Hirmuliskoäideillä” tarkoitetaan luultavasti naismurhaajia ja muita vaikeassa tilanteessa olevia äitejä, jotka ovat vahingoittaneet tai ovat aikeissa vahingoittaa omia lapsiaan. Tällä nimellä kommentoija voi tarkoittaa muun muassa sitä, että äidit ovat manipuloivia, kontrolloivia tai muulla tavoin vahingollisia perheilleen. Se, että tässä esimerkissä korostetaan äitien suorittamisen, vahvistaa sitä ajatusta, että keskustelupalstoilla ajatellaan herkästi stereotyyppien näkökulmasta. Luptonin ja muiden (2016, s. 3–2) mukaan keskustelupalstoilla ilmenevään äitiyden stereotypiaan kuuluukin juuri suorittaminen ja se, että heidän tulisi jaksaa loputtomiin.

- (32) [– –] Äitiys on tabu. Nainen ei voi tehdä mitään pahaa. riittää kun olet nainen ja ujosti räpsyttelet silmiä [– –] (NAISENA HÄPEÄN HEITÄ SUURESTI!, 8.3.2015).

Keskustelijoilla on näkemyksiä siihen, miksi äitejä ja naisia kohdellaan eri tavalla murhatapauksissa kuin miehiä. Useat näistä kommentoijista pohjaavat käsityksensä

yhteiskunnallisesti vaikuttaviin sukupuolirooleihin sekä oletuksiin naissukupuolesta. Esimerkissä (32) kerrotaan, että äitiyteen liittyy usein erilaisia oletuksia. Kommentoijan mukaan äitejä saatetaan ylistää yhteiskunnassa siten, että äidit nähdään aina hoivaavina aikuisina. Tästä syystä negatiiviset asiat äiteihin saattavat jäädä vähemmälle huomiolle tai niitä saatetaan pitää aiheita, joista ei saa puhua. Kommentoijan mukaan oletus siitä, että kaikkia äitejä pidetään lempeinä ja viattomampina kuin miehet voi vaikuttaa siihen, kuinka naisiin suhtaudutaan rikosten yhteydessä. Hänen mukaansa naiset voivat käyttää viehätysvoimaansa siihen, että muut uskoisivat tämän viattomuuteen. Lagerspetz (1996, s. 244–245) toteaa, että naisiin liittyvät sukupuoliroolit ovat peräisin siitä, että heistä oletetaan asioista vain muun muassa heidän ulkonäkönsä pohjalta. Kommentoijan teksti tehostaa oletusta siitä, että naiset saavat rikostilanteissa enemmän anteeksi ja heitä kohdellaan lempeämmin vain sukupuolensa takia.

- (33) [– –] Missä oli auttavat naapurit? Entä sosiaalihuolto? Sukulaiset? Tuomitsevat nettisurffarit? On niin helppo syyttää mutta ei nähdä omaa syyllisyyttä... Eiköhän se äiti ole jo kärsinyt tarpeeksi. (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 8.8.2007)

Keskustelussa herää mielipide siitä, että esimerkiksi naapureilla tai muilla läheisillä ihmisillä on vastuu pitää huolta lapsista, mikäli heidän vanhempansa eivät tähän pysty tai vanhemmilla menee huonosti. Kuitenkin tuodaan myös ilmi, että myös naapureilla tai muilla läheisillä voi olla omia lapsia tai muita huollettavia, joista heidän täytyy pitää huolta. Esimerkissä (33) kommentoija ilmaisee, että vastuu lasten huolehtimisesta ja kasvattamisesta on monilla eri aikuisilla ja tahoilla. Kirjoittaja luettelee esimerkiksi sosiaalihuollon sukulaiset ja naapurit, jotka hän näkee olevan vastuussa lapsista ja heidän kasvatuksestaan. Hän myös puhuttelee muita keskustelijoita mainitsemalla sen, että myös Suomi24-keskustelupalstan keskustelijat olisivat voineet olla äidin tukena vaikeassa elämässä. Tällä kirjoittaja yrittää tuoda esille, että vastuu ei aina ole yksi ihmisellä ja syyllistäminen voi olla helppoa, jos ei tiedä mitä toinen ihminen käy läpi.

- (34) Eiköhän lapset kärsineet aivan liikaa.. ja isä joka jää lapsiaan kaipaamaan. Suuri kärsimys kyllä olisi olla tuo ihminen, joka murhaa

omat pienokaisensa.. [- -] (Lapsenmurhaaja äitiä ymmärretään, 8.8.2007)

Kommenteissa keskustelijat korostavat myös perhesurmien laajempaa vaikutusta, ja sitä että kyseessä on perheen kokema suuri menetys. Esimerkissä (34) kommentoija osoittaa empatiaa lapsia kohtaan, jotka ovat joutuneet kärsimään ja joutumaan murhaajan uhriksi. Lasten lisäksi kommentoija kokee sääliä lasten isää kohtaan, joka jää nyt kaipaamaan kuolleita lapsiaan. Kuitenkin suurimmaksi ”kärsimykseksi” hän nostaa sen, että joutuisi olla henkilö, joka on murhien takana. Tässä tapauksessa kirjoittaja tarkoittaa, että olisi kärsimystä olla lapsensa murhannut äiti. Kommentoija tunnistaa, että henkilöllä, joka on tehnyt tällaisen teon, on oltava suuri sisäinen tuska ja kärsimys. Samalla kommentoija ei oikeuta tekoa, vaan yrittää ymmärtää syvempiä tuntemuksia, jotka saattavat liittyä teon taustalle, kuitenkin vähättelemättä teon vakavuutta.

- (35) Kuvittelevatko kytät, että nainen haihtuu avaruuteen, eikä häntä enää saada mahdollisesti oikeuteen? Ei kai perheellinen nainen mihinkään katoa, ei varsinkaan syytön. (Poliisit taas vainoharhoissaan !, 9.2.2008)

Esimerkissä (35) puhutaan naisesta, joka on tuomittu murhasta. Kuitenkin kommentoijan mukaan nainen on tuomittu väärin perustein. Kommentoijan mielestä naismurhaaja tulisi vapauttaa tai hänellä tulisi mahdollistaa uusi oikeudenkäynti, jota hän saisi odottaa vapaudessa. Esimerkissä keskitytään poliisin toiminnan lisäksi siihen, kuinka kommentissa käsitelty nainen käyttäytyisi, jos hän vapautuisi vankilasta. Kommentista voidaan havaita ennako-oletuksia naisten roolista ja käyttäytymisestä. Hän korostaa tekstissään sitä, ettei perheellinen nainen lähtisi vapaudessa karkuun poliiseja. Lidmanin (2015, s. 34–35) mukaan yhteiskunnassa ajatellaan, että äidiksi tuleminen on yleisesti kaikilla naisilla merkittävää ja sitä pidetään ihanteellisena. Sama ajastus myös heijastuu kommentista, koska kommentoija olettaa, että äitiys on niin merkittävä asia tekijälle, että hän ei lähtisi poliiseja karkuun tästä syystä. Tekstistä voidaankin päätellä, että kommentoijan mielestä perheelliset naiset ovat paikkaan sidottuja ja heillä on vahvat siteet, jotka estävät heitä katoamasta.

4.6 Analyysin yhteenveto

Tutkimuksen aineistona käytettiin suomalaisen Suomi24-keskustelupalstan kuutta keskusteluketjua. Analyysin avulla vastattiin tutkimuskysymyksiin ”Millaisia diskursseja naismurhaajista ilmenee Suomi24-keskustelupalstalla?” ja ”Miten murhaajan naissukupuoli näkyy heihin liittyvissä diskursseissa?”. Aineistosta löydettiin viisi naismurhaajia käsittelevää diskurssia. Palstalta löydetyt diskurssit nimettiin seuraavasti: ”Yhteiskunnan jätteet”, ”Yhdenvertaisuus lakien edessä”, ”Kaikkeen ne naiset suostuu”, ”Ei se ole mikään lepokoti” ja ”Hirmuliskoäidit”. Diskurssien nimet ovat peräisin esimerkkikommenteista.

Ensimmäisenä diskurssina on ”Yhteiskunnan jätteet”, jossa keskityttiin paheksumaan naismurhaajien tekoja ja syyllistämään heitä. Kommentoijat ilmaisevat vahvoja mielipiteitä naismurhaajista, mikä ilmeni tekojen tuomitsemisen lisäksi muun muassa rikollisten nimittelynä ja ymmärtämättömyytenä tekojen taustoja kohtaan. Keskustelu ei rajoitu pelkästään naismurhaajien tekoihin, vaan kommentoijat keskustelevat myös heidän saamistaan tuomioista. Lisäksi keskustelupalstalla vertaillaan naismurhaajien asemaa muihin yhteiskunnallisiin ryhmiin, kuten vanhuksiin, joiden olosuhteita ei koeta saavan yhtä paljon huomiota. Kommentoijien mielipiteisiin naismurhaajista ei vaikuttanut se ovatko tekijät yhä elossa vai jo edesmenneitä. Kuitenkin tässä diskurssissa kommentoijat toivoivat, että kuolemanrangaistukset olisivat käytössä ja kaikkialla. Täten he eivät olleet tyytyväisiä siihen, että naismurhat ovat yhä elossa ja uhrin ovat menehtyneet.

”Yhdenvertaisuus lakien edessä” -diskurssissa näkemyksenä on, että niin nais- kuin miesmurhaajien kohtelu ja tuomiot tulisi olla samantasoista. Keskustelussa tuotiin ilmi, että naisiin kohdistuu paheksuntaa ja heidän väkivaltaisuuttansa ihmetellään. Tämä voi heijastaa sukupuolirooleihin ja stereotyyppisiin pohjautuvia oletuksia naisellisesta käytöksestä. Aina keskustelusta ei voinut päätellä oliko kyseessä suomalainen vai kansainvälinen tapaus. Kuitenkin, jos kyseessä oli selkeästi suomalainen tapaus tai

kommenteissa puhuttiin esimerkiksi Suomen vankiloista ja oikeusjärjestelmästä, pystyi kommenteista huomaamaan vahvoja mielipiteitä aiheeseen. Tämä luultavasti kertoo siitä, että kun tapaus on kotimainen niin se koskettaa keskustelijoita vahvemmin ja tästä syystä herättää vahvoja mielipiteitä.

Kolmantena esitetyn ”Kaikkeen ne naiset suostuu” -diskurssin mukaan keskustelijat näkevät, että muut henkilöt ovat ohjanneet naismurhaajia tekoihin. Syyllisyyttä pyrittiin siirtämään pois tekijöiltä esimerkiksi tukeutuen naisten elämän huonoihin olosuhteisiin. Tämä voi kuvastaa stereotyyppisiä käsityksiä naisten rooleista ja kyvyistä, joissa naisia pidetään perinteisesti heikompina ja vähemmän kykenevinä itsenäisiin väkivaltaisiin tekoihin. Mikäli naismurhaajan kerrottiin olevan iältään nuori, tähän suhtauduttiin lempeämmin. Tämä näyttäytyy muun muassa siten että ei uskottu naisen olevan vastuussa teostaan vaan syytettiin teosta muita, kuten esimerkiksi miehiä. Merkittäväksi tekijäksi, joka olisi estänyt naisia tekemästä henkirikoksia, olisi ollut se, että miehet olisivat välittäneet heistä tai naiset olisivat kokeneet rakkautta.

Vaikka osa kommentoijista suhtautuu naismurhaajiin hyvin negatiivisesti ja aggressiivisesti, myös murhaajia kohtaan osoitetaan ymmärrystä ja sympatiaa. Inhimillisyyttä kuvastavassa ”Ei se ole mikään lepokoti” -diskurssissa taas pyritään puolustamaan naismurhaajia. Keskusteluun osallistujat eivät ainoastaan selitä naismurhaajien tekoja vaan myös pyrkivät tarjoamaan mahdollisia selityksiä heidän teoilleen. Kommenteista voi huomata, että keskustelijat ovat alkaneet ymmärtää, että rikollisuuden taustalla voi olla monimutkaisia syitä, kuten traumoja tai mielenterveysongelmia. Kommentoijat kokevat, että kuntouttava vankila muoto on hyväksi näissä murhaajille ja se auttaa heitä pääsemään elämässään eteenpäin. Keskustelijat kertovat myös omia kokemuksiaan siitä, että vankilassa olo on auttanut joko heitä tai jotain heidän läheistään. He uskovat, että inhimillistä ja rangaistuksien avulla naiset oppivat teostaan ja eivät palaa rikolliseen maailmaan. Kuitenkin kommenteissa esitetään myös kritiikkiä vankilajärjestelmää ja poliisien toimintaa kohtaan, mikä viittaa

siihen, että keskustelijat eivät ole täysin tyytyväisiä nykyisiin oikeusjärjestelmiin ja vankiloihin.

Sukupuolen lisäksi naismurhaajien muut ominaisuudet koettiin olevan merkityksellisiä henkrikollisuudesta puhuttaessa. Merkittävimmäksi ominaisuudeksi osoittautui äitiys, jonka takia yksi diskursseja nimettiin tämän mukaan. Naismurhaajista puhuttaessa keskustelupalstan kommenteissa aiheeseen liitettiin äitiys ja sen tuoma vastuu. Tästä syystä ”Hirmuliskoäidit” -diskurssissa avataan enemmän naismurhaajien ja äitiyden yhteyttä keskustelupalstan kommenteissa. Äitiyttä ympäröivät odotukset ja stereotypiat voivat johtaa siihen, että lapsensa murhanneita äitejä ymmärretään ja heille osoitetaan myötätuntoa tietyissä keskusteluyhteisöissä. Media voi antaa erityistä huomiota naismurhaajille, nostaa esille heidän äitiyttään, ja keskusteluissa kyseenalaistetaan, miksi naisia kuvataan usein lempeämpinä tai hoivaavampina, vaikka he ovat syyllistyneet vakaviin rikoksiin. Keskusteluissa pohditaan, kenen vastuulla on lasten hyvinvointi ja kuka on syyllinen, jos äiti syyllistyy rikokseen.

Diskurssien etsimisen lisäksi tutkimuksessa pohdittiin myös sitä, miten naismurhaajien sukupuoli vaikuttaa, siihen kuinka heistä keskustelupalstalla puhutaan. Naissukupuolen huomioiminen tuo keskusteluun mukanaan erilaisia sukupuolittuneita oletuksia naismurhaajista. Suomi24-keskustelupalstan kommenteissa tuodaan esille ajatus siitä, että naiset eivät ole yksin vastuussa tekemistään henkirikoksista, koska eivät oletusten mukaan ole kykeneviä tähän luonteensa takia. Lisäksi naissukupuoleen yhdistetty äitiys ja sen merkitys ovat keskiössä naismurhaajista puhuttaessa. Naismurhaajien tekoja ihmetellään, kun heidän ajatellaan perinteisesti olevan huolehtivia äitejä. Keskustelijat huomioivat sukupuolen lisäksi naismurhaajien henkilökohtaisia ominaisuuksia ja piirteitä. Keskusteluissa huomioitiin muun muassa minkä ikäisiä naismurhaajat ovat, ovatko naismurhaajat äitejä, millaiset perhetaustat heillä on ja kuuluvatko he kulttuuriseen ryhmään.

Tutkimusaineistoa analysoitiin Faircloughin määrittelemän mallin avulla, josta tekstitaso hahmottui diskurssien yksittäisissä esimerkeissä. Diskursseja kuvattiin kielellisillä valinnoilla, muun muassa käyttämällä naismurhaajista haukkumasanoja ja kuvailemalla heitä tietynlaisiksi. Naismurhaajien luonnetta ja olemusta kuvailtiin erilaisilla adjektiiveilla kuten ”kylmäverinen”. Kolmimallin diskurssikäytäntö ei niinkään näy kaikissa yksittäisissä kommenteissa, koska sen piirteet yhdistävät yleisesti verkossa käytävää keskustelua. Tämä ulottuvuus näyttäytyy keskusteluissa niin, että kommentit osoitetaan muille keskustelijoille. Aineistossa diskurssikäytäntöä toteutettiin esimerkiksi olemalla samaa mieltä jonkun toisen kirjoittajan kanssa tai esimerkiksi herättämällä kommentillaan keskustelua niin, että myös erimieltä olevat heräävät keskusteluun. Kuitenkin tekstien julkaisualusta on sama ja kommenttien lähtökohtana on osallistua keskustelupalstan keskusteluun.

Diskurssikäytäntöön keskustelupalstalla vaikuttaa se, minkälainen ilmapiiri aiheen ympärillä on. Mäntymäen (2015, s. 2) mukaan keskustelupalstoilla samaan keskusteluun voi löytää ne ihmiset, jotka jakavat saman näkemyksen aiheesta. Mikäli keskustelussa on monet ihmiset samaa mieltä, kaikki eivät välttämättä uskalla sanoa omaa mielipidettään, joka eroaa yleisestä näkemyksestä. Analysoitaessa diskursiivista käytäntöä huomattiin, että kaikissa esimerkeissä tekstityyli pysyi samanlaisena, miten esimerkiksi Herring kuvailee verkkokeskustelua. Keskustelusta voidaan tunnistaa muun muassa kirjoitusten rento ja keskusteleva tyyli.

Mallin ydin, sosiokulttuurinen käytäntö näkyy muun muassa siinä, miten naisiin liittyviä sukupuolirooleja hahmotetaan ja miten oletuksia niistä luodaan. Nämä sukupuoliroolit olivat myös näkyvillä yksittäisissä diskurssien esimerkki kommenteissa. Puhuttaessa naismurhaajista keskustelijat kiinnittävät huomiota muun muassa siihen, miten miehet ovat heitä kohdelleet sekä siihen, minkälaista työtä naiset tekevät. Monet keskustelupalstan näkemykset naismurhaajista perustuivat muualla käytyyn muuhun yhteiskunnalliseen keskusteluun. Aiheita on keskustelun osallistujien mukaan käsitelty esimerkiksi mediassa tai muilla keskustelupalstoilla.

5 Päätäntö

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten naismurhaajista puhutaan suomalaisella keskustelupalstalla. Tutkimusaineisto tarjoaa näköalapaikan suomalaisen keskustelupalstan osallistujien asenteisiin ja osoittaa, miten sukupuolistunut väkivalta ja sen tekijät herättävät keskustelijoissa voimakkaita tunteita. Tutkimustulos kuvaa yhteiskunnallista keskustelua siitä, miten keskustelijat näkevät sukupuolten yhdenvertaisuuden toteutuvan rikosoikeudessa. Lisäksi se todistaa, että miesten ja naisten tekemiin rikoksiin liittyy erilaisia asenteita. ”Yhteiskunnan jätteet”, ”Yhdenvertaisuus lakien edessä”, ”Kaikkeen ne naiset suostuu”, ”Ei se ole mikään lepokoti” ja ”Hirmuliskoäidit” diskurssit osoittavat, että naismurhaajista voidaan keskustella useista eri näkökulmista.

Vaikka naiset eivät ole identtinen ryhmä, silti keskustelussa päädytään yleistämään sukupuolen edustajia tietynlaiseksi. Diskursseissa naismurhaajien sukupuoli tuotiin esille moninaisilla tavoilla. Naisten tulisi olla ystävällisiä, lempeitä ja myös huolehtivia äitejä. Keskustelupalstan kommenteissa korostuu se, että naiset on nähty hyveellisinä ihmisinä, jotka eivät halua muille pahaa. Analyysin havainnot viittaavat siihen, ettei useat keskustelijat pysty näkemään naisia murhaan kykenevinä ihmisinä. Naisten rikollisuutta pyrittiin selittämään muun muassa ulkoisilla tekijöillä. Tämä voi auttaa keskustelijoita ymmärtämään tekoja rikosten takana, kun muuten aihetta on vaikea käsitellä.

Niin yleisesti yhteiskunnassa kuin ihmiset keskustelupalstallakin pitävät naisten henkirikollisuutta poikkeuksellisenä, koska väkivaltaisuus ei sovi naisten oletetulle käyttäytymiselle. Sukupuolirooleilla ja niihin liittyvillä oletuksilla oli vahva vaikutus siihen, miten naismurhaajista puhutaan. Sukupuolirakenteiden pohjalta naiset mielletään usein heikommiksi ja alempiarvoisiksi, mikä johtaa siihen, että naisten henkirikollisuus on yllättävää. Tämä taas voi vaikuttaa siihen, että naisten tekemät rikokset voidaan yrittää vierittää muiden syyksi tai selittää muuten.

Yhteiskunnan sukupuolirakenteet ja normit voivat vaikuttaa siihen, miten naisten tekemä henkirikollisuus tulkitaan. Jos naiset poikkeavat perinteisistä sukupuolirooleistaan ja ovat väkivaltaisia, voi se aiheuttaa muissa ihmisissä negatiivisia tunteita. Tämä voi johtaa siihen, että naisia päädytään haukkumaan erilaisilla ilmauksilla, kuten tämän tutkimuksen aineistosta voitiin havaita. Äitiyden korostaminen naismurhaajista puhuttaessa viittaa siihen, että näiden kahden asian yhdistäminen keskustelunaiheena on ihmisille yllättävää. Äitien tekemät henkirikokset saattavat herättää enemmän huomiota ihmisissä, koska väkivaltaisuus rikkoo oletuksen naisten roolista lasten hoivaajina.

Naisten tekemien henkirikosten tapoja ei pyritty vertailemaan miesten tekemiin henkirikoksiin. Vertailua naisten ja miesten välillä kuitenkin esiintyi, erityisesti silloin kun pohdittiin rikollisten kohtelua. Tutkimusaineistosta havainnoitiin, että useiden kirjoittajien mielestä naisia kohdellaan paremmin kuin miehiä yleisesti. Vaikka sukupuolta ja naiseutta korostetaan keskustelussa, analyysistä voidaan päätellä, että usein keskitytään itse tekoihin sukupuolen sijaan. Tämä saattaa viitata siihen, että keskustelussa ihmiset voivat toisinaan jopa ohittaa naisten sekä miesten sukupuolittuneet rooliodotukset ja arvioida tekoja niiden omien yksilöllisesti perusteella.

Keskustelupalstan kommentteissa moni keskittyy naisvankeihin ja heidän vankiloihinsa. Tämä johtuu luultavasti siitä, että yksi merkittävin keskustelu aineistosta koski Ylen tekemään *Linna*-sarjaa ja siinä esiintyviä naisvankeja. Kuitenkin murhista saadut tuomiot puhuttavat ihmisiä, vaikka itse keskustelun lähtökohta ei liittyisikään tähän kyseiseen sarjaan. Monilla ihmisillä on mielipide siihen, millaisia tuomioita murhista tulisi saada, sukupuolesta riippumatta. Useat olivat sitä mieltä, että naisten ei kuuluisi saada sukupuolensa takia lyhyempiä tuomioita. Jotkut jopa toivat esille, että kiduttaminen ja kuolemantuomiot olisivat oikea ratkaisu naismurhaajille. Vastakohtana tälle naismurhaajia haluttiin myös ymmärtää ja nähtiin, että he ovat ansainneet inhimilliset vankilaolot sekä mahdollisuuden hyvittää tekonsa.

Tutkimuksen aineistoa analysoitaessa on otettu huomioon se, että ei voida olla varmoja, mitä kommenttien kirjoittajat ovat teksteillään todellisuudessa tarkoittanut. Tästä syystä tutkimuksessa analysoidaan sitä, mitä kirjoitetuista viesteistä voidaan päätellä. Moni asia voi jäädä tutkijalta huomioimatta: esimerkiksi huumorin keinoja, kuten sarkasmia, voidaan käyttää kommentteissa, mutta se ei välttämättä välity lukijalle.

Tutkimuksen analyysin tuloksia ja tutkielman näkökulmaa voidaan hyödyntää jatkotutkimuksessa kriittisen diskurssitutkimuksen lisäksi esimerkiksi sukupuolentutkimuksessa. Jatkotutkimuksessa voidaan keskittyä erilaisista keskustelupalstoista löytyneisiin diskursseihin ja näiden alustojen vertailuun. Olisi mielenkiintoista tutkia, miten esimerkiksi ulkomaalaisten keskustelupalstojen keskustelu eroaa suomalaisista. Lisäksi jo suomalaisten keskustelupalstojen vertailussa voidaan havaita toisistaan poikkeavia diskursseja, koska konteksti keskustelulle on eri. Naismurhaajien diskursseja voitaisiin analysoida muistakin lähteistä. Muun muassa henkilöhaastattelut voisivat tuoda esiin syvempiä ajatusmaailmoja naisten henkiköllisyydestä. Jatkotutkimuksessa voitaisiin myös keskittyä ainoastaan äitiyteen henkiköksistä puhuttaessa, koska se antaisi laajemman kuvan siitä, miten äideistä puhutaan tässä aihekontekstissa.

Lähteet

- Aaltonen, M-E. & Ketopaikka, P. (2022) "En ole koskaan tavannut naisvankia, joka olisi tehnyt väkivaltaa joutumatta itse ensin sen kohteeksi" – naisen rikoksen juuret löytyvät usein lapsuudesta. Yle. Noudettu 17.5.2023 <https://yle.fi/aihe/a/20-10002112>
- Andersen, M. L. (1988). *Thinking about women: Sociological perspectives on sex and gender* (2nd ed.). Macmillan.
- Arendholz, J. (2017). Message boards. Teoksessa C. Hoffmann & W. Bublitz (toim.) *Pragmatics of Social Media. Handbooks of Pragmatics [HOPS]* (s. 125–150). 11. De Gruyter Mouton.
- Bakken, G. M., & Farrington, B. (2009). *Women Who Kill Men: California Courts, Gender, and the Press*. <https://doi.org/10.2307/j.ctt1dgn50j>
- Bourdieu, P., & Nice, R. (1977). *Outline of a theory of practice*. Cambridge U. P.
- Bourget, D., & Gagné, P. (2012). Women Who Kill Their Mates. *Behavioral sciences & the law*, 30(5), 598–614. <https://doi.org/10.1002/bsl.2033>
- Boyle, K. (2005). *Media and Violence*. London: Sage Publications.
- Butler, J. (2006). *Hankala sukupuoli: Feminismi ja identiteetin kumous* (2. p.). Gaudeamus.
- Eagly, A. H., & Wood, W. (1991). Explaining sex differences in social behavior: A meta-analytic perspective. *Personality and Social Psychology Bulletin* (s. 306–315), 17(3). <https://doi.org/10.1177/0146167291173011>.
- Eagly, A. H., & Wood, W. (2012). Social Role Theory. Teoksessa Kruglanski, A. W., Higgins, E. T., & Van Lange, P. A. M. (2012). *Handbook of theories of social psychology* (s. 458–476). SAGE Publications.
- Eronen, M. (2015) Vallan leikillistä retoriikkaa – naisjulkkisten ”kissatappelut” ja campverkkokeskustelijoiden kommentteissa. Teoksessa Mäntymäki, T., yliopisto, V., & Vaasa, U. o. (2015). *Uhri, demoni vai harhainen hullu?: Väkivaltainen nainen populaarikulttuurissa* (s. 17–45). Vaasan yliopisto.
- Fairclough, N., Blom, V., & Hazard, K. (1997). *Miten media puhuu?* Vastapaino, Tampere.

- Giles, D. C. (2016). Observing real-world groups in the virtual field: The analysis of online discussion. *British Journal of Social Psychology* 55: 3, 484–498. <https://doi.org/10.1111/bjso.12139>
- Grönfors, M. (1994) *Miehinen kulttuuri ja väkivalta*. Teoksessa Jorma Sipilä & Arto Tiihonen (toim.) *Miestä rakennetaan, maskuliinisuuksia puretaan* (s. 63–76). Vastapaino: Tampere.
- Haines, E., Deaux, K. & Lofaro, N. (2016). The Times They Are aChanging... or Are They Not? A Comparison of Gender Stereotypes, 1983–2014. *Psychology of Women Quarterly* (s. 353–363), 40: 3.
- Harju, A. (2018). Suomi24-keskustelut kohtaamisten ja törmäysten tilana. *Media & viestintä* (s. 51–74), 41(1), <https://doi.org/10.23983/mv.69952>.
- Hautakangas, M. (2006) Aktivoitu yleisö Suomen Big Brotherin internet-keskustelupalstalla. *Tiedotustutkimus* (s. 24–40), 29:4.
- Helasvuo, M-L., Johansson, M., & Tanskanen, S-K. (2014). *Kieli verkossa: Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Herring, S. C. (1996). *Computer-Mediated-Communication*. Linguistic, Social and Cross-Cultural Perspectives. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Herring, S. C. (2003). *Gender and Power in On-line Communication* Blackwell. Teoksessa Holmes, J., & Meyerhoff, M. (2003). *The handbook of language and gender* (s. 202–228). Blackwell.
- Herring, S. C. (2004) Computer-mediated discourse analysis: an approach to researching online communities. Teoksessa Barab, S. A., Kling, R., Gray, J. H., Riel, M., Polin, L., MaKinster, J. G., . . . Tatar, D. (2004). *Designing for virtual communities in the service of learning* (s. 338–376). Cambridge University Press.
- Herring, S. (2013) Discourse in Web 2.0 : familiar, reconfigured, and emergent. Teoksessa Tannen, D., & Trester, A. M. (2013). *Discourse 2.0: Language and new media* (s. 1-26). Georgetown University Press.
- Holtzhausen, D. & Zerfass, A. (2015). Strategic communication – Opportunities and challenges of the research area. Teoksessa Holtzhausen D. & Zerfass A. (toim.)

- The Routledge Handbook of Strategic Communication* (s. 3–17). New York: Routledge.
- Honkatukia, P. (1998). *Sopeutuvat tytöt?: Sukupuoli, sosiaalinen kontrolli ja rikokset*. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos: Edita
- Johanyak, M. F. (1997). Analyzing the amalgamated electronic text: Bringing cognitive, social, and contextual factors of individual language users into CMC research. *Computers and composition*, (s. 91–110), 14(1), [https://doi.org/10.1016/S8755-4615\(97\)90040-2](https://doi.org/10.1016/S8755-4615(97)90040-2)
- Jokinen, A., Juhila, K., & Suoninen, E. (2016) Diskurssiivinen maailma: Teoreettiset lähtökohdat ja analyttiset käsitteet. Teoksessa Jokinen, A., Juhila, K., & Suoninen, E. (2016). *Diskurssiianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö*. Vastapaino.
- Jorgensen, M. W., & Phillips, L. J. (2002). *Discourse Analysis as Theory and Method (First Edition)*. SAGE Publications Ltd.
- Juvonen, T., Rossi, L-M., Saresma, T. (2010) Kuinka sukupuolta voi tutkia? Teoksessa Saresma, T., Rossi, L-M., Juvonen, T., Karkulehto, S., Kantola, J., Brunila, K., Valovirta, E., Vuori, J., Ojanen, K., Jokinen, A., Jyränki, J., Pakkanen, J., Hekanaho, P L., Huuska, M., Engelberg, M., Vuola, E., Korvajärvi, P., Rojola, S., Peteri, V., . . . Vuori, J. (2010). *Käsikirja sukupuoleen* (s. 9–20). Vastapaino.
- Juvonen, T. (2016). Irtiottoja sukupuolen luonnollisuudesta. Teoksessa Husso, M., Heiskala, R., Rotkirch, A., Juvonen, T., Luhtakallio, E., Alasuutari, M., Korvajärvi, P., Lammi-Taskula, J., Salmi, M., Jauhola, M., Kantola, J. & Julkunen, R. (2016). *Sukupuolikysymys* (s. 33-53). Gaudeamus.
- Kollock, P. & Smith, M. (1996) Managing the virtual commons: Cooperation and conflict in computer communities. Teoksessa Herring, Susan C. (1996). *Computer-Mediated-Communication* (s. 109–128). Linguistic, Social and Cross-Cultural Perspectives. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Kerttula, S. (2022). Vankilassa mä pärjään. *Iltasanomat*. Noudettu 28.10.2023 osoitteesta <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000009012308.html>
- Keski-Petäjä, M. & Attila, H. (2023) Sukupuolistuneen väkivallan ja lähisuhdeväkivallan kokemusten tilastoinnista. Teoksessa Attila, H., Keski-Petäjä, M., Pietiläinen, M.,

- Lipasti, L., Saari, J., & Haakakangas, K. (2023). *Sukupuolistunut väkivalta ja lähisuhdeväkivalta Suomessa 2021: Loppuraportti* (s. 7–15). Tilastokeskus.
- Ketopaikka, P. (2022). *Linna*. Yle Areena. Noudettu 30.9.2023 osoitteesta <https://areena.yle.fi/1-61028550>
- Kielipankki (n.d). *Korp-käyttöliittymän käyttöohjeet*. Noudettu 28.10.2023 osoitteesta <https://www.kielipankki.fi/tuki/korp/>
- Laaksonen, S-M., Matikainen, J. (2013). Tutkimuskohteena vuorovaikutus ja keskustelu verkossa. Teoksessa S-M. Laaksonen, J. Matikainen & M. Tikka (toim.). *Otteita verkosta*. (s. 193–213). Vastapaino.
- Lagerspetz, K. (1998). *Naisten aggressio*. Tammi.
- Lagus, K.H., Ruckenstein, M.S., Pantzar, M. & Ylisiurua, M.J. (2016). Suomi24: muodonantoa aineistolle. Valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisuja, Nro 10. Helsinki: Helsingin yliopisto. <http://hdl.handle.net/10138/163190>
- Lattu (2008) Naisten tekemä väkivalta. Teoksessa Näre, S., & Ronkainen, S. (2008). *Paljastettu intiimi: Sukupuolistuneen väkivallan dynamiikkaa* (s. 168–192). Lapin yliopistokustannus: Tila [jakaja].
- Lehti, M. & Suonpää, K. (2020). Henkirikollisuus. Teoksessa Danielsson, P., Lehti, M., Suonpää, K., Näsi, M., Fagerlund, M., Malin, T., Kaakinen, M. & Tanskanen, M. (2020). *Rikollisuustilanne 2019: Rikollisuuskehitys tilastojen ja tutkimusten valossa* (s. 9–36). Helsingin yliopisto, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti.
- Lidman, S. (2015). *Väkivaltakulttuurin perintö: Sukupuoli, asenteet ja historia*. Gaudeamus.
- Lehtonen, J. (2019) Kun kaksijakoinen sukupuoli ajattelu murtuu – sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuus tasa-arvobarometrissa. Teoksessa Närvi, J., Aapola-Kari, S., & Teräsaho, M. (2019). *Näkökulmia sukupuolten tasa-arvoon: Analyseja tasa-arvobarometrasta 2017* (s. 136–157). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Lempiäinen, K. (2001) Naisellinen feministi: naisfeministisubjekti. Teoksessa Gordon, T., Jokinen, A., Kivimäki, S., Lempiäinen, K., Nikunen, M., Pirinen, R., Ranta-Tyrkkö S.,

- Rantonen, E., Rikkilä, L. & Ronkainen, S. (2001). *Nainen, naiseus, naisellisuus* (s. 21–42). Tampere University Press: Taju [Jakaja].
- Liljeström, M. (2004). *Feministinen tietäminen: Keskustelua metodologiasta*. Vastapaino.
- Lindroos, M. (2010). Nainen ja väkivalta. Teoksessa Purjo, T., & Gjerstad, E. (2010). *Sukupuoli ja väkivalta*. Non Fighting Generation (yhdistys).
- Luhtakallio, E. (2016). Visuaalinen julkisuus ja sukupuolten representaatio. Teoksessa Husso, M., Heiskala, R., Rotkirch, A., Juvonen, T., Luhtakallio, E., Alasuutari, M., Korvajärvi, P., Lammi-Taskula, J., Salmi, M., Jauhola, M., Kantola, J. & Julkunen, R. (2016). *Sukupuolikysymys* (s. 92–121). Gaudeamus.
- Luukka, M. (2000) Näkökulma luo kohteen: diskurssitutkimuksen taustaoletukset. Teoksessa Nuolijärvi, P., Nevalainen, T., Raumolin-Brunberg, H., Sajavaara, P., Linnakylä, P., Luukka, M., . . . Piirainen-Marsh, A. (2000). *Kieli, diskurssi & yhteisö*. Jyväskylän yliopisto, soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- Lupton, D., Pedersen, S. & Thomas, G. M. (2016). Parenting and Digital Media: From the Early Web to Contemporary Digital Society. *Sociology compass*, 10(8), 730–743. <https://doi.org/10.1111/soc4.12398>
- Matikainen, J. (2012) Sosiaalinen media - uudenlainen julkisuus? Teoksessa Karppinen, K., & Matikainen, J. (2012). *Julkisuus ja demokratia*. Vastapaino.
- Morzy, M. (2009). On Mining and Social Role Discovery in Internet Forums. <https://doi.org/10.1109/SocInfo.2009.22>
- Mäntymäki, T., yliopisto, V., & Vaasa, U. o. (2015). Uhri, demoni vai harhainen hullu?: Väkivaltainen nainen populaarikulttuurissa. Vaasan yliopisto.
- Nikunen, M. (2001). Nainen ja henkirikos, ”Mies ei halunnut mistään hinnasta luopua vaimostaan”. Teoksessa Gordon, T., Jokinen, A., Kivimäki, S., Lempiäinen, K., Nikunen, M., Pirinen, R., Ranta-Tyrkkö S., Rantonen, E., Rikkilä, L. & Ronkainen, S. (2001). *Nainen, naiseus, naisellisuus* (s. 159–190). Tampere University Press: Taju [Jakaja].
- OECD. (2021). *Eliminating Gender-based Violence*. OECD Publishing.
- Oikeusministeriö (n.d.) *Yhdenvertaisuus*. Noudettu 10.9.2023 osoitteesta <https://oikeusministerio.fi/yhdenvertaisuus>

- Okumagba, E. O., & Ogisi, U. M. (2023). ANALYSING FEMALE GENDER CRIMES AND THE UPSURGE OF DOMESTIC VIOLENCE AGAINST MEN IN NIGERIA: THE NEED FOR LEGISLATIVE EQUILIBRIUM. *Journal of legal, ethical and regulatory issues*, 26. 1–12.
- Pietikäinen, S. & Mäntynen, A. (2009). *Kurssi kohti diskurssia*. Vastapaino.
- Pietikäinen, S. & Mäntynen, A. (2019). *Uusi kurssi kohti diskurssia*. Vastapaino.
- Pietiläinen, M. & Attila, H. (2018). Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen perheiden työnjaossa ja päätöksenteossa. Teoksessa Sosiaali- ja terveysministeriö. (2018). *Tasa-arvobarometri 2017* (s. 96–114). <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3932-5>
- Pietilä, V. (2010). Siltasotaa Tampereella – Julkinen keskustelu Koskenniskan siltahankkeesta. Teoksessa Pietilä V. ja julkisuuspiiri (toim.) *Julkisot, yleisöt ja media* (s. 447–475). Juvenes print, Tampere.
- Puustinen, L., Ruoho, I. & Mäkeä, A. (2006) Feministisen mediatutkimuksen näkökulmat. Mäkelä, A., Puustinen, L. & Ruoho, I. (2006). *Sukupuolishow: Johdatus feministiseen mediatutkimukseen*. Gaudeamus.
- Rikoslaki 19.12.1889/39. *Finlex*. Noudettu 28.10.2022 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>
- Risman B. J., (2004) Gender as a social structure: Theory wrestling with activism. *Gender and Society* 18(4): s. 429–451. Crossref. ISI.
- Risman, B. J., & Davis, G. (2013). From sex roles to gender structure. *Current sociology*, 61(5–6), 733–755. <https://doi.org/10.1177/0011392113479315>
- Rossi, L-M. (2010) Sukupuoli ja seksuaalisuus, erosta eroihin. Teoksessa Saresma, T., Rossi, L-M., Juvonen, T., Karkulehto, S., Kantola, J., Brunila, K., Valovirta, E., Vuori, J., Ojanen, K., Jokinen, A., Jyränki, J., Pakkanen, J., Hekanaho, P L., Huuska, M., Engelberg, M., Vuola, E., Korvajärvi, P., Rojola, S., Peteri, V., . . . Vuori, J. (2010). *Käsikirja sukupuoleen* (s. 21–38). Vastapaino. Vastapaino.
- Salmi, L. (2014). Digitaalisen vuorovaikutuksen sanastoa. Teoksessa Helasvuo, M-L., Johansson, M., & Tanskanen, S-K. (2014). *Kieli verkossa: Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen* (s. 185–209). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

- Salovaara, U. (2019). *Rikoksista tuomitut naiset: Yhteisöstä erottaminen ja takaisinliittymisen mahdollisuudet*. Jyväskylän yliopisto.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. (2018). Tasa-arvobarometri 2017. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3932-5>
- Suomi24. (n.d. -a). *Profiili*. Noudettu 30.9.2023 osoitteesta <https://www.suomi24.fi/profiili/suomi24>
- Suomi24. (n.d. -b). Suomi24 Keskustelun ohjeet. Noudettu 8.10.2023 osoitteesta <https://www.suomi24.fi/opastus/keskustelu>
- Suomi24. (n.d. -c). *Suomi24:n säännöt*. Noudettu 15.11.2023 osoitteesta <https://www.suomi24.fi/opastus/saannot>
- Suominen, J., Saarikoski, P. & Vaahensalo, E. (2019). Digitaalisia kohtaamisia. *Gaudeamus*
- Suonpää, K. (2021) Henkirikokset. Teoksessa Koltola, I., Suonpää, K., Näsi, M., Malin, T., Fagerlund, M., Danielsson, P., Kaakinen, M., & Sutela, M. (2021). *Rikollisuustilanne 2020: Rikollisuuskehitys tilastojen ja tutkimusten valossa (s. 9–33)*. Helsingin yliopisto, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti.
- Suonpää, K. & Raeste, A. (2022) Henkirikokset. Teoksessa Koltola, I., Suonpää, K., Raeste, A., Näsi, M., Malin, T., Fagerlund, M., Vauhkonen, T., Latvala, A., Anning, L., Sutela, M., Kaakinen, M. (2022). *Rikollisuustilanne 2021: rikollisuuskehitys tilastojen ja tutkimusten valossa (s. 10–31)*. Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti. <http://hdl.handle.net/10138/352005>
- Tanskanen, S. K. (2015) "Eipäs nyt puhuta omia": Metapragmaattiset kommentit opiskelijoiden keskustelupalstoilla. Teoksessa Helasvuo, M-L., Johansson M. & Tanskanen, S-K. (2015) *Kieli verkossa. Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen (s. 51–74)*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Tuomioistuinlaitos. (2015). *Ulvilan surma*. Noudettu 20.10.2022 osoitteesta <https://oikeus.fi/hovioikeudet/vaasanhovioikeus/fi/index/hovioikeudenratkaisut/1424270535081.html>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (2023) *Sukupuolistuneen väkivallan yleisyys*. Noudettu 17.11.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon->

tila/vakivalta-ja-hairinta/sukupuolistuneen-vakivallan-
yleisyys#sukupuolivahemmistoihin%20kohdistuva

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. (2022) *Tasa-arvosanasto*. Noudettu 2.10.2023
osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/tasa-arvosanasto>.

Törrönen, H. (2015). *Vauvan kanssa vanhemmiksi: selviytymisen ja ilon kirja*. Helsinki:
Kirjapaja.

Valtonen, S. (1998). Hyvä, paha media. Diskurssianalyysi kriittisen mediatutkimuksen
menetelmänä. Teoksessa Kantola, A., Moring, I., & Väliverronen, E. (1998).
Media-analyysi: Tekstistä tulkintaan (s. 93–121). Helsingin yliopiston Lahden
tutkimus- ja koulutuskeskus.

Wodak, R., & Meyer, M. (2009). *Methods of critical discourse analysis* (Second edition.).
Sage.